Orbis Pictus Istropolitana

EDIČNÝ KATALÓG

2021

Učebnice, z ktorých sa (mi) dobre učí

www.orbispictus.sk

NOVINKY v roku **2021**

- ✓ **Uvádzacie ceny nových titulov** – vždy výhodný nákup za nižšiu cenu.
- ✓ **KLUB pre všetkých.** Odteraz už všetky školy budú nakupovať za klubové ceny.
- ✓ **Zobrazovanie cien** v našom eshope už aj bez prihlasovania!
- ✓ **Upravené balíčky** ponúknu učiteľom prehľadnejšiu ponuku našich produktov pri nakupovaní.
- ✓ **Najnižšie ceny** (vaše PREDPLATNÉ) všetkých titulov do 15. 3. 2021 (1. ročník ZŠ do 15. 5. 2021).

ORBISPICTUS.SK/ESHOP

- Nákup titulov za bežné ceny alebo s finančným príspevkom ministerstva školstva.
- Najjednoduchší a najefektívnejší spôsob nakupovania.
- Všetky bonusy vám budú automaticky prirátané priamo v košíku.
- Prehľadné nakupovanie s vopred pripravenými balíčkami.

S FINANČNÝM PRÍSPEVKOM MINISTERSTVA ŠKOLSTVA SR

KNIŽNICA VYBRANÝCH TITULOV

- Celé tituly na listovanie.
- Získate prehľad o tom, čo nakupujete.
- Slúži aj ako pomôcka pri dištančnej výučbe.
- Ako interaktívna pomôcka na hodine.

SLOVO – LITERÁRNA SÚŤAŽ

- Súťaž pre mladých a nadaných autorov.
- Prihlasovanie trvá od 15. 10. 2021 do 15. 12. 2021.
- Najlepšie príspevky budú publikované v zborníku.
- Absolútnemu víťazovi vydáme jeho prvú knihu.

Slovo

SME EKOLOGICKÍ

- Väčšinu titulov pripravujeme v eko verzii, aby sme boli šetrní k životnému prostrediu.
- Máme radi našu Zem!

EKO

PRIDAJTE SA K NÁM

- Máte zaujímavý nápad alebo vlastný materiál? Oslovte nás a môžete sa stať naším autorom.

Učebnice z Orbis Pictus

Učebnice, z ktorých sa (mi) dobre učí

Autori

Autorov našich učebníc vyberáme z radov dlhoročných a aktívnych učiteľov, didaktikov, metodikov alebo špeciálnych pedagógov. Pri tvorbe učebných materiálov kladieme dôraz na súčasné trendy a nové možnosti vo výchove a vzdelávaní.

Učiteľ

Množstvo našich titulov často sprevádzajú zošity pre učiteľa alebo metodické príručky (výsledky úloh, návody na riešenie, vysvetlenie zámeru autorov ap.), ktoré zvyšujú kvalitu a zjednodušujú prácu učiteľa. Uvoľňujú mu priestor pre jeho vlastnú kreativitu a ponúkajú mu množstvo inšpirácií na vlastný rozvoj.

Lektori

Svojich recenzentov si starostlivo vyberáme. Sú to odborníci z univerzít, didaktici predmetov a učitelia z praxe z rôznych častí Slovenska. Diela a ich časti overujeme vo vyučovacom procese ešte predtým, ako ich ponúkneme školám.

iŠVP a niečo navyše

Naše učebnice rešpektujú Štátny vzdelávací program a v prípade potreby ho dopĺňajú, prispôsobujú potrebám reálneho života a praxe. Sú koncipované tak, aby učiteľa odbremenili od neustáleho kontrolovania naplnenia požiadaviek ŠVP. Priebežná aktualizácia učebníc je samozrejmosťou.

Redaktori

Tvorbu našich učebníc riadia skúsení redaktori. Sú to odborníci v daných predmetoch, majú pedagogickú prax, sledujú súčasné trendy vo vzdelávaní a aktívne učia.

Grafika

Spolupracujeme s profesionálnymi grafikmi, ktorí spájajú funkčnosť s aktuálnymi tendenciami v grafickom dizajne. Nevyhýbame sa odvážnym uchopeniam tradičných tém v snahe vyhnúť sa stereotypom. Veľký dôraz kladieme na prehľadnosť a zrozumiteľnosť diela pre žiaka.

Internetová stránka

Množstvo digitálnych doplnkových materiálov: schémy, obrazový materiál, hry, súťaže, pomôcky pre učiteľa, metodicképríručky, TVVP, videá, zvukové nahrávky – všetko pre väčší komfort učiteľa a možnosť pestrého vyučovania. Všetky materiály nájdete na **www.orbispictus.sk a www.e-orbispictu.sk.**

Žiaci

Vybrané tituly pripravujeme s doplnkovými materiálmi pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami alebo pre rýchlo pracujúcich žiakov.

Ilustrácie

Profesionálni ilustrátori, s ktorými spolupracujeme, zohľadňujú vek žiaka a zámer ilustrácie. Pri výtvarno-grafickom spracovaní sa snažíme aj o budovanie estetického cítenia žiaka.

Šlabikár

pre 1. ročník ZŠ 1. a 2. časť

● L. Virgovičová, Z. Virgovičová-Leetz

V súťaži Najkrajšia kniha Slovenska získali obe časti šlabikára Cenu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR a ocenenie Najkrajšia kniha Slovenska v kategórii učebníc.

Inovovaný šlabikár je modernizovaná a výtvarno-graficky prepracovaná verzia obľúbeného a osvedčeného šlabikára. Keďže šlabikár je prvá skutočná kniha v živote žiaka, záleží nám na jeho vzhľade.

V šlabikári ostali zachované všetky osvedčené prvky. Obohatili sme ho však o nové úlohy a bohato ilustrované strany, ktoré výrazne pomáhajú rozvíjať komunikačné schopnosti žiaka.

Šlabikár podporuje poznávacie schopnosti, spontánnosť a zvedavosť. Učiteľovi nepredpisuje, ale ponúka formy práce na dosiahnutie vyučovacích cieľov bez stresu a tak, aby každý žiak zažil pocit úspechu.

ŕ ŕ

dŕ hŕ
vŕ bŕ
cŕ fŕ
mŕ chŕ
sŕ tŕ

vŕba na vŕbe
pod vŕbou pri vŕbe

Vyčítanky

Pri potoku stojí vŕba.
Pod ňou sa hrá detí hŕba.
Je tam krik a veľký zhon,
a ty, Jurko, hybaj von!

(Ľudová)

Zablýskalo sa, zarachotilo,
udrel hrom,
tisíc ŕŕŕŕŕ sa rozsypalo
za mračnom.
Kde je veľa rachotu a hrmotu,
tam ŕŕŕŕŕ máva dôležitú robotu.

(Elena Štefanovičová)

82 Strana so základným učivom

Bŕŕ a Vŕŕ sú bračekovia.
Bývajú v domčeku na vŕšku.
Vŕŕ veľmi rád leňoší.
I dnes vylihuje pod vŕbou.
Pozoruje kŕdeľ škorcov a sníva.

„Upraceme záhradu!“ volá Bŕŕ.
„Vykosíme pŕhľavu.
Ostriháme pichľavé tŕnie
a všetko dáme pekne na hŕbku.“
„Mám lepší nápad,“ smeje sa Vŕŕ.
„Zavŕtajme sa do perín,
už aj tak popŕcha!“

Koľko z týchto slov nájdeš v texte?

vŕba vŕzgať kŕč kŕmiť
vŕbička hŕbka tŕnie kŕdeľ
vŕšok spŕška sŕna fŕkať

Pracovná strana 83

- Rozdelenie úloh na základné a rozširujúce, umožňuje diferencované vyučovanie.
- Prípravná časť výrazne stimuluje sociálno-komunikačné schopnosti žiakov. Celkový koncept šlabikára kladie dôraz na čítanie s porozumením a rozvoj schopnosti argumentovať.
- Proces učenia dopĺňajú rôzne praktické činnosti žiakov (kreslenie, vyfarbovanie či vlepovanie).
- Hra, ako najprirodzenejšia činnosť dieťaťa, a jej prepojenie s detskými záujmami je základom aktivít. Podporujeme zážitkové učenie a zvedavosť žiakov.

ZÍSKATE *zadarmo*

Nálepky pre žiaka

Obrázky a slabiky pre žiaka

Pochvala pre žiaka

Súvisiace tituly k šlabikáru

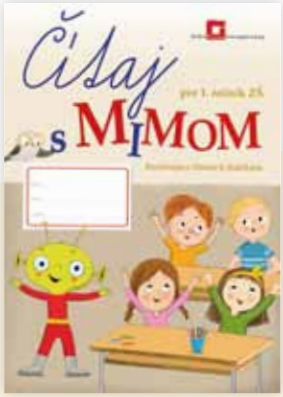

Čítaj s Mimom

Pracovný zošit prepojený so šlabikárom na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti.

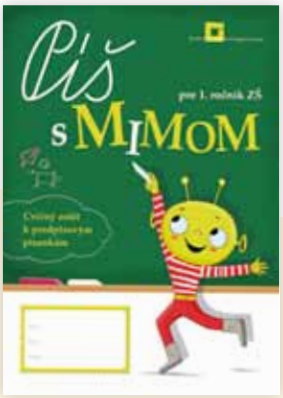

Píš s Mimom

Cvičný pracovný zošit na precvičovanie písania k písankám Písmenká – moji kamaráti.

Vystrihovacie kocky

8 papierových kociek s písmenami aj obrázkami na hravé tvorenie slov a viet.

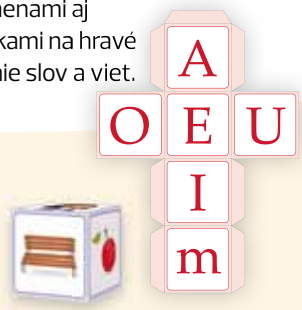

Testovacie tabuľky

Testovacie tabuľky zabezpečia okamžité interaktívne zapojenie všetkých žiakov na hodine.

Interaktívne CD

Nové multimediálne CD s hravými a úplne novými úlohami pre použitie na interaktívnej tabuli.

Pripravujeme

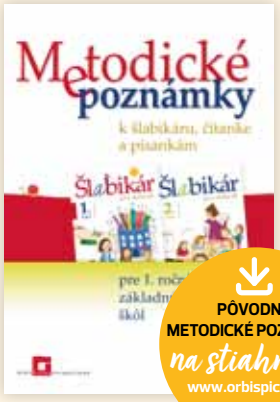

PÔVODNÉ METODICKÉ POZNÁMKY *na stiahnutie* www.orbispictus.sk

Moje prvé čiary

Blok prípravných cvikov k šlabikáru slúži na rozcvičenie jemnej motoriky rúk a očí v prípravnom období. Dôležitá pomôcka na propedeutiku písania. V súlade so ŠVP.

Písmenká – moji kamaráti

Šesť písaniek s predtlačou k šlabikáru. Súbor obsahuje štandardné tvary všetkých písmen malej a veľkej abecedy, problémové úlohy, kaligrafické obrázky, možnosť obrázkového hodnotenia a motivovania. V súlade so ŠVP.

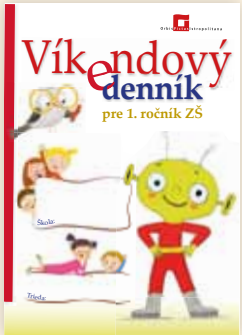

Víkendový denník

MIMOV Víkendový denník umožňuje deťom vziať MIMA na víkend domov. Do denníka môžu žiaci nakresliť alebo zapísať svoje víkendové dobrodružstvá s MIMOM.

Karty pre učiteľa

K objednávke aspoň 15 kusov titulu Šlabikár 1. časť dostanete maňušku, Víkendový denník, CD a Karty pre učiteľa *zadarmo*

Šlabikár

pre 1. ročník ZŠ

● K. Štefeková, R. Culková

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

Šlabikár pozostáva z dvoch častí, pokrýva prácu v prípravnom a šlabikárovom období. Jeho úlohou je naučiť dieťa rozlišovať písmená a sprostredkovať základy čitateľskej gramotnosti.

Okolo každej dvojstrany sa nachádza súbor nápovedných obrázkov, ktorý už od začiatku umožňuje deťom jednoduchšie osvojovanie si písmen a poskytuje možnosť stretávať sa ihneď so všetkými písmenami. Deti poznávajú písmená prostredníctvom sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova. Šlabikár obsahuje zmysluplné a veku primerané texty a príbehy, ktoré vzbudzujú zvedavosť žiaka a nútia ho prečítať ich a dozvedieť sa koniec.

V celom šlabikári sú zaradené cielené, často zábavné didaktické hry, ktoré podporujú čítanie s porozumením. Na vyhradených stranách s písanými textami má žiak možnosť systematicky pracovať s písaným písmom. V spodnej časti každej strany prípravného obdobia je krátka metodická informácia určená učiteľovi. Šlabikár bol v spolupráci so ŠPÚ experimentálne overený na celoslovenskej vzorke žiakov.

Čítanka

Čitateľsky zaujímavá a výtvarne príťažlivá. Nadväzuje na šlabikár, obsahuje sériu úloh na rozšírenie čitateľských zručností, čítanie s porozumením a vnímanie textu ako zdroja informácií.

+ Abeceda

Súvisiace tituly k šlabikáru

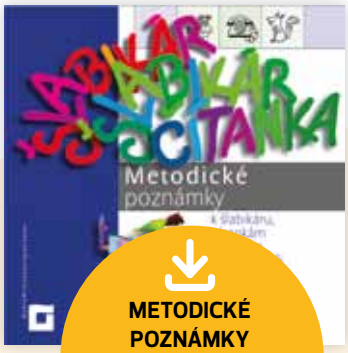

METODICKÉ POZNÁMKY *na stiahnutie* www.orbispictus.sk v anotácii titulu.

Metodické poznámky k šlabikáru, písankám a čítanke

Komplexný návod s komentármi k jednotlivým stranám, časovo-tematický plán práce, množstvo kopírovateľných príloh.

Multimediálne CD k šlabikáru

- **P. Pallo**

K šlabikáru patrí interaktívne CD s úlohami a didaktickými hrami zahŕňajúcimi aj činnosti, ktoré sa nedajú priamo realizovať v šlabikári, ale pritom výrazne pomáhajú deťom pochopiť princíp čítania. S interaktívnym šlabikárom môžete pracovať aj na interaktívnej tabuli alebo na tablete.

Pripravujeme

Čítanie v 1. ročníku ZŠ

- **K. Štefeková, Z. Takáčová**

Pracovný zošit k šlabikáru slúži ako pomocník na hlbšie spoznávanie písmen a precvičovanie čítania v priebehu šlabikárového obdobia.

Písanie v 1. ročníku ZŠ

- **K. Štefeková, R. Culková**

Päť písaniek so štandardizovaným písmom a pomocnou lineatúrou, ktoré komplexne pokrývajú písanie v prípravnom, šlabikárovom a čítankovom období. Nácvik písmen a spojov je prepojený s nápovednými obrázkami a množstvom úloh. V súlade so ŠVP.

K objednávke aspoň 15 kusov titulu Šlabikár 1. časť dostanete CD, Nápovedné obrázky a maňušku *zadarmo*

Maňuška šašo

predstavuje postavičku šaša, ktorý sprevádza žiakov počas celého školského roka pri nácviku čítania a písania v šlabikári K. Štefekovej a R. Culkovej. Učiteľ ju môže využiť na dramatizáciu a motiváciu pri práci so šlabikárom aj s interaktívnym CD, kde je táto postavička aj ozvučená.

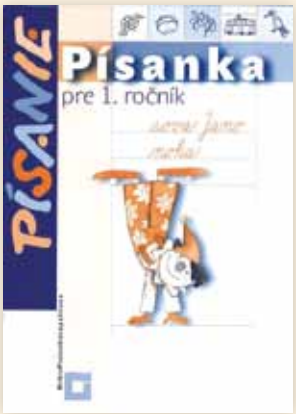

Písanka pre 1. ročník

- **K. Štefeková, R. Culková**

Samostatná písanka na precvičovanie tvarov písma podľa výberu učiteľa. Je rozdelená na dve časti. Odporúča sa na fixáciu tlačených a písaných písmen.

Nápovedné obrázky k šlabikáru

- **K. Štefeková**

Súbor nápovedných obrázkov na kartónovom papieri. Každý list obsahuje nápovedný obrázok zo šlabikára a vzor tlačeného a písaného písmena.

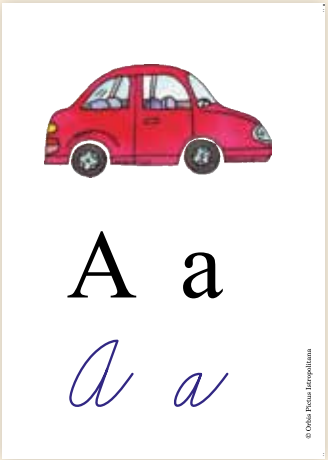

Pracovné zošity
do 1. ročníka

NAHRÁVKY
na stiahnutie
v anotácii titulu na
www.orbispictus.sk

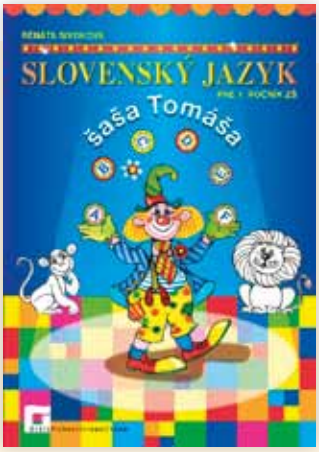

Slovenský jazyk šaša Tomáša pre 1. roč. ZŠ

● **R. Sivoková**

Je rozdelený na dve časti: pracovné listy na fixáciu prebraného učiva šlabikárového obdobia a pracovné strany k ľudovým rozprávkam, ktoré je možné aj vypočuť si z nahrávky.

Učíme sa čítať

● **K. Štefeková, R. Culková**

Pracovný zošit na elementárne čítanie pomáha zvládnuť základy čítania a pripraví deti na prácu so šlabikárom. Množstvo zaujímavých úloh a didaktických hier so stúpajúcou náročnosťou. Moderná pomôcka s vystrihovacou prílohou.

Učíme sa čítať – Metodické poznámky

Pomôcka pre učiteľa, ktorá obsahuje dôležité pokyny a rady na nácvik čítania, a to nielen v prípravnom období.

METODICKÉ POZNÁMKY
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
v anotácii titulu.

Kráľ ABECEDÁR ponúka alebo PÍSMENKÁ z klobúka (Maľovaná abeceda)

● **Š. Moravčík, Ľ. Suchalová**

Knika plná krátkych básničiek s ilustráciami veľkých písmen slovenskej abecedy. Na každej strane sú vzory písmen abecedy v tlačenej i v písanej forme. Praktická špirálová väzba spolu s kartónovým podstavcom.

Zvládnime ľahko a hravo: nielen vľavo a vpravo

● **D. Kovárová, A. Kurtulíková**

Ilustrovaný doplnkový pracovný zošit skúsených autoriek sa zameriava na precvičovanie pravo–ľavej a priestorovej orientácie v 1. ročníku v rámci vyučovania alebo doma s rodičmi.

Matematika pre každého prváka

● **P. Černek, V. Repáš**

Pracovný zošit je netradičnou zbierkou úloh prváckej matematiky. Je možné ho používať ako doplnkové listy na hodinách matematiky na rýchle zopakovanie a precvičenie niektorých spojov alebo pri preberaní nového učiva na jeho upevnenie. Zošit je doplnený **Zošitom pre učiteľa** s riešeniami a metodickými komentármi.

Budúcim prvákom k zápisu

POŠTOVNÉ A BALNÉ NEPLATÍTE

10+1

Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

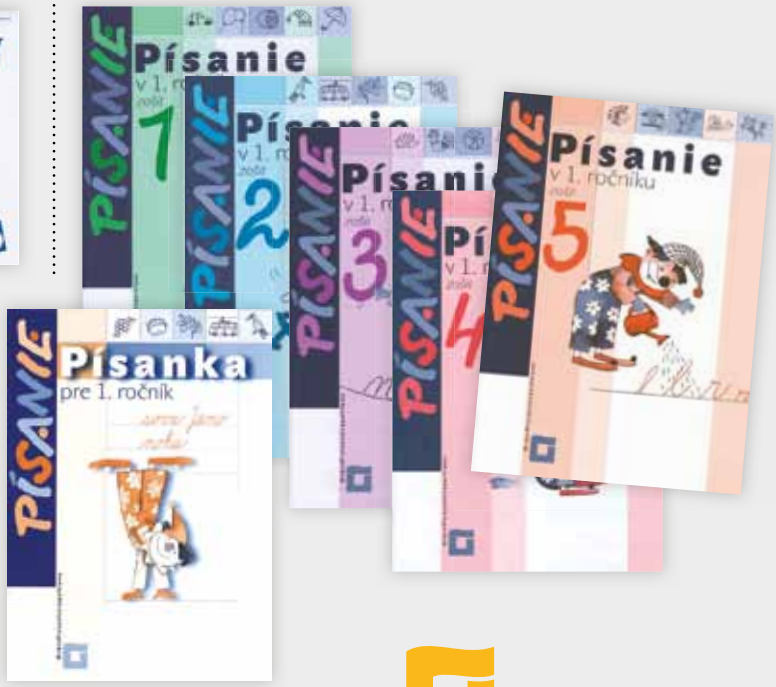

Orbis Pictus Istropolitana

Budúcim prvákom k zápisu

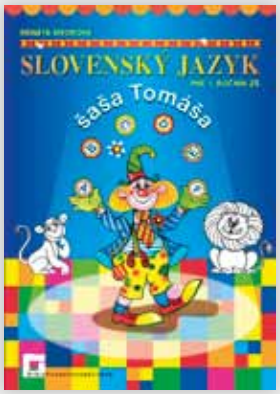

10+1

Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus **zadarmo**

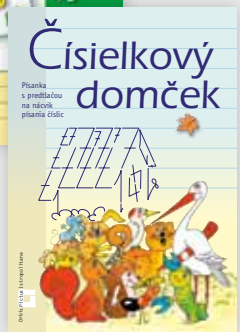

POŠTOVNÉ A BALNÉ NEPLATÍTE

Pracovné zošity
do 1. ročníka

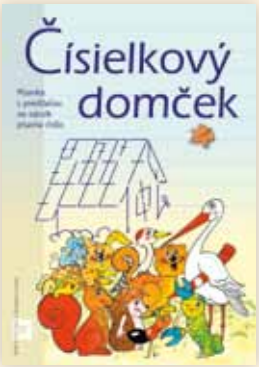

Čísielkový domček

● **I. Jančiarová, Ľ. Nguyen**

Doplnkový pracovný zošit na nácvik správneho písania číslic a precvičovanie elementárneho počítania v obore do 10. Je koncipovaný ako rozprávkový príbeh, doplnený krátkymi básničkami.

Kamarát do školského klubu pre 1. ročník ZŠ

● **Ľ. Nguyen**

Pracovný zošit je určený na prácu v školskom klube detí. Je spracovaný v súlade so ŠVP a obsahovým štandardom pre tvorbu výchovných programov v školských zariadeniach.
Zošit ponúka množstvo pútavých úloh a kreatívnych návrhov na prácu v školskom klube. Obsahovo nadväzuje na prácu v škole, využíva medzipredmetové vzťahy so slovenským jazykom, matematikou, prírodovedou, etickou výchovou.

Čísla a hry pre 1. ročník ZŠ

● **P. Černek, V. Repáš**

Farebné vystrihovacie kartóny obsahujú kartičky s číslami, bodkami, znamienkami, geometrickými útvarmi a peniazmi.

Cudzie jazyky pre každého prváka

● **B. Menzlová a kol.**

Obrázková čítanka na vyučovanie anglického alebo nemeckého jazyka v 1. ročníku je založená na príbehu, ktorý sa postupne rozvíja počas celého školského roka.

Na stiahnutie
NAHRÁVKY DIALÓGOV A SLOVNEJ ZÁSOBY
zadarmo
www.orbispictus.sk

NOVÝ Slovenský jazyk pracovné učebnice pre 2. – 4. ročník ZŠ

- **Z. Stankovianska, R. Culková**

Metodicky upúta nielen začínajúceho učiteľa, ale aj jeho skúseného kolegu.

Súbor pracovných učebníc tvorí ucelený program na vyučovanie slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ. Spojenie učebnice, pracovného zošita a zošita je vhodný spôsob, ako ušetriť čas, ktorý môže učiteľ venovať zaujímavým aktivitám, hrám či diskusiám so žiakmi.

- Pracovným charakterom nadväzuje na obsah učiva v 1. ročníku ZŠ.
- Žiak aktívne spoluvytvára a zasahuje do učebnice (nalepuje, píše, spája, ilustruje, lúšti tajničky či šifry...).
- Žiaci si sami osvojujú gramatické a pravopisné pravidlá pozorovaním rôznych jazykových situácií.
- Pracovná učebnica podporuje tvorivosť a individuálny prístup.
- Iniciuje prácu v skupine.
- Umocňuje sebakontrolu a sebareflexiu žiakov.

Metodická príručka – ukážková dvojstrana

Metodická príručka pre učiteľov obsahuje riešenia, námety, metodické rady a priestor na vlastné poznámky.

BONUS
EDITOVATEĽNÝ TVVP
na stiahnutie
www.orbispictus.sk

Učebnica a pracovný zošit v jednom

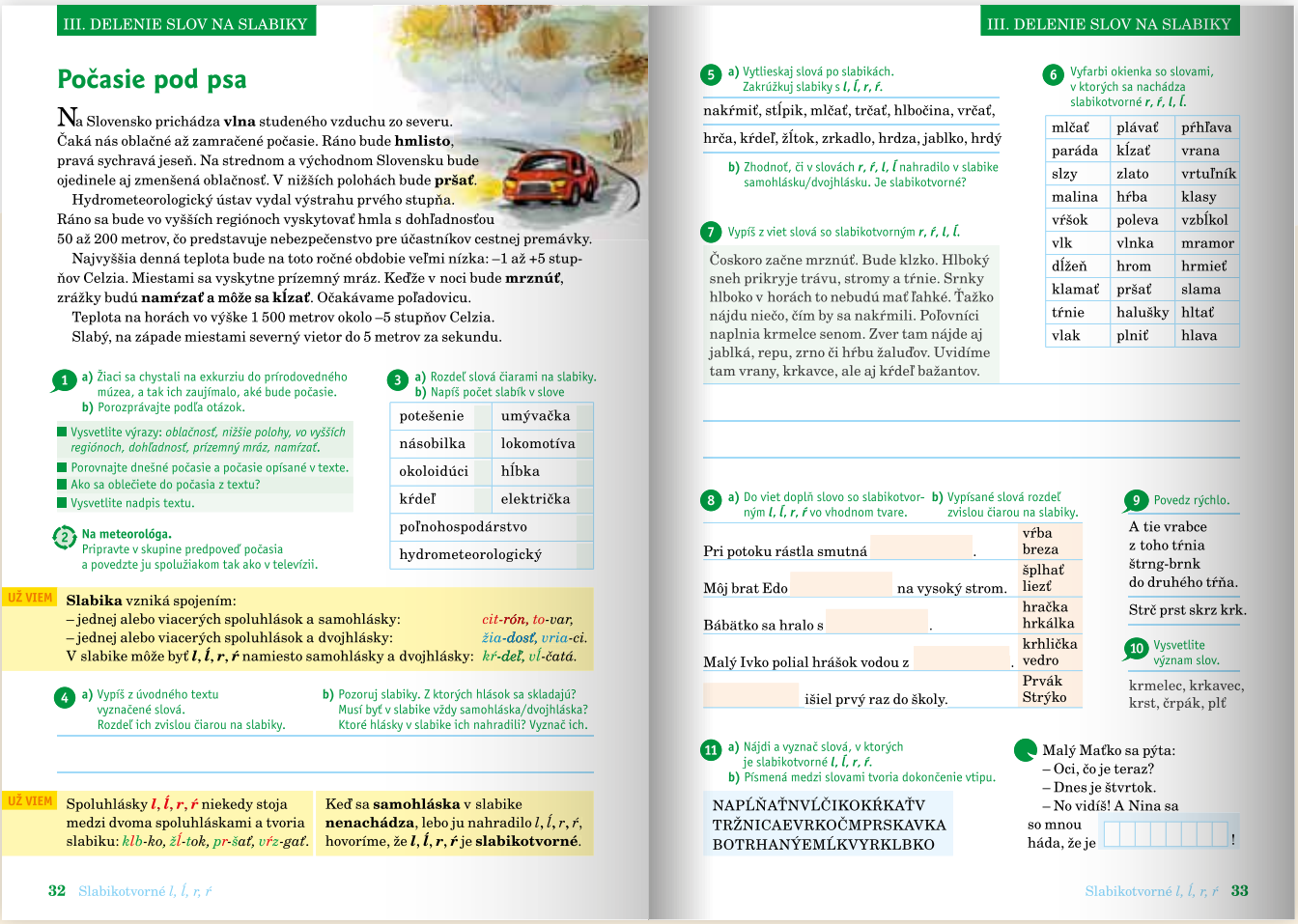

III. DELENIE SLOV NA SLABIKY

Počasie pod psa

Na Slovensko prichádza **vlna** studeného vzduchu zo severu. Čaká nás oblačné až zamračené počasie. Ráno bude **hmlisto**, pravá sychravá jeseň. Na strednom a východnom Slovensku bude ojedinele aj zmenšená oblačnosť. V nižších polohách bude **pršať**.

Hydrometeorologický ústav vydal výstrahu prvého stupňa. Ráno sa bude vo vyšších regiónoch vyskytovať hmla s dohľadnosťou 50 až 200 metrov, čo predstavuje nebezpečenstvo pre účastníkov cestnej premávky.

Najvyššia denná teplota bude na toto ročné obdobie veľmi nízka: –1 až +5 stupňov Celzia. Miestami sa vyskytne prízemný mráz. Keďže v noci bude **mrznúť**, zrážky budú **namŕzať a môže sa kĺzať**. Očakávame poľadovicu.

Teplota na horách vo výške 1 500 metrov okolo –5 stupňov Celzia.

Slabý, na západe miestami severný vietor do 5 metrov za sekundu.

1 a) Žiaci sa chystali na exkurziu do prírodovedného múzea, a tak ich zaujímalo, aké bude počasie.
b) Porozprávajte podľa otázok.

- Vysvetlite výrazy: *oblačnosť, nižšie polohy, vo vyšších regiónoch, dohľadnosť, prízemný mráz, namŕzať.*
- Porovnajte dnešné počasie a počasie opísané v texte.
- Ako sa oblečiete do počasia z textu?
- Vysvetlite nadpis textu.

2 **Na meteorológa.** Pripravte v skupine predpoveď počasia a povedzte ju spolužiakom tak ako v televízii.

3 a) Rozdeľ slová čiarami na slabiky.
b) Napíš počet slabík v slove

potešenie	umývačka
násobilka	lokomotíva
okoloidúci	hĺbka
krdeľ	električka
poľnohospodárstvo	
hydrometeorologický	

UŽ VIEM **Slabika** vzniká spojením:
– jednej alebo viacerých spoluhlások a samohlásky: *cit-rón, to-var,*
– jednej alebo viacerých spoluhlások a dvojhlásky: *žia-dosť, vria-ci.*
V slabike môže byť ***l, ĺ, r, ŕ*** namiesto samohlásky a dvojhlásky: *kŕ-deľ, vĺ-čatá.*

4 a) Vypíš z úvodného textu vyznačené slová. Rozdeľ ich zvislou čiarou na slabiky.
b) Pozoruj slabiky. Z ktorých hlások sa skladajú? Musí byť v slabike vždy samohláska/dvojhláska? Ktoré hlásky v slabike ich nahradili? Vyznač ich.

UŽ VIEM Spoluhlásky ***l, ĺ, r, ŕ*** niekedy stoja medzi dvoma spoluhláskami a tvoria slabiku: *klb-ko, žl-tok, pr-šať, vŕz-gať.*

Keď sa **samohláska** v slabike **nenachádza**, lebo ju nahradilo *l, ĺ, r, ŕ*, hovoríme, že ***l, ĺ, r, ŕ*** je **slabikotvorné**.

32 Slabikotvorné *l, ĺ, r, ŕ*

III. DELENIE SLOV NA SLABIKY

5 a) Vytlieskaj slová po slabikách. Zakrúžkuj slabiky s *l, ĺ, r, ŕ.*

nakŕmiť, stĺpik, mlčať, trčať, hlbočina, vrčať,

hrča, krdeľ, žĺtok, zrkadlo, hrdza, jablko, hrdý

b) Zhodnoť, či v slovách *r, ŕ, l, ĺ* nahradilo v slabike samohlásku/dvojhlásku. Je slabikotvorné?

6 Vyfarbi okienka so slovami, v ktorých sa nachádza slabikotvorné *r, ŕ, l, ĺ.*

mlčať	plávať	prhľava
paráda	kĺzať	vrana
slzy	zlato	vrtuľník
malina	hŕba	klasy
vŕšok	poleva	vzbĺkol
vlk	vlnka	mramor
dĺžeň	hrom	hrmieť
klamať	pršať	slama
trnie	halušky	hltať
vlak	plniť	hlava

7 Vypíš z viet slová so slabikotvorným *r, ŕ, l, ĺ.*

Čoskoro začne mrznúť. Bude klzko. Hlboký sneh prikryje trávu, stromy a trnie. Srnky hlboko v horách to nebudú mať ľahké. Ťažko nájdu niečo, čím by sa nakŕmili. Poľovníci naplnia krmelce senom. Zver tam nájde aj jablká, repu, zrno či hŕbu žaluďov. Uvidíme tam vrany, krkavce, ale aj krdeľ bažantov.

8 a) Do viet doplň slovo so slabikotvorným *l, ĺ, r, ŕ* vo vhodnom tvare.
b) Vypísané slová rozdeľ zvislou čiarou na slabiky.

Pri potoku rástla smutná _____.	vŕba breza
Môj brat Edo _____ na vysoký strom.	šplhať liezť
Bábätko sa hralo s _____.	hračka hrkálka
Malý Ivko polial hrášok vodou z _____.	krhlička vedro
_____ išiel prvý raz do školy.	Prvák Strýko

9 Povedz rýchlo.

A tie vrabce
z toho trnia
štrng-brnk
do druhého tŕňa.

Strč prst skrz krk.

10 Vysvetlite význam slov.

krmelec, krkavec, krst, črpák, plť

11 a) Nájdi a vyznač slová, v ktorých je slabikotvorné *l, ĺ, r, ŕ.*
b) Písmená medzi slovami tvoria dokončenie vtipu.

NAPĽŇAŤNVĹČIKOKŔKAŤV
TRŽNICAEVRKOČMPRSKAVKA
BOTRHANÝEMĹKVYRKLBKO

Malý Maťko sa pýta:
– Oci, čo je teraz?
– Dnes je štvrtok.
– No vidíš! A Nina sa so mnou háda, že je _____!

Slabikotvorné *l, ĺ, r, ŕ* 33

Pracovná učebnica – ukážková dvojstrana

Pracovné listy pre rýchlejšie pracujúcich žiakov

Bonusové pracovné listy slúžia pre žiakov, ktorý sú na hodinách zvyčajne rýchlejší ako ostatní. Obsahujú ďalšie, rozšírené cvičenia na precvičovanie učiva.

BONUSOVÉ MATERIÁLY NA *na stiahnutie*
e-orbispictus.sk
orbispictus.sk

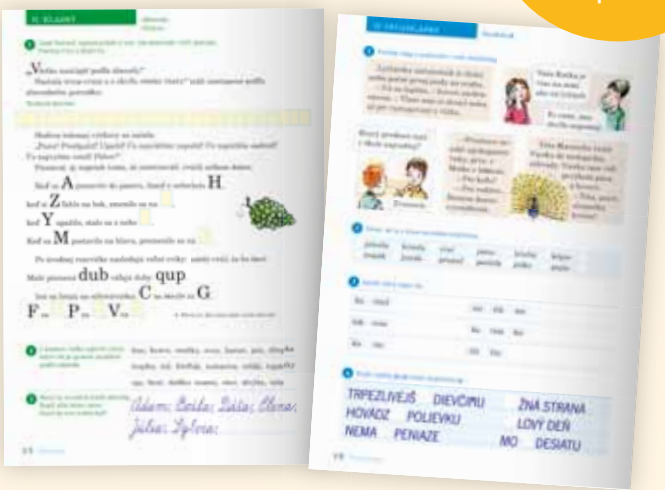

Doplnkové pracovné listy – ukážky

Pripravujeme

Pravopisný semafor pre 2. – 4. ročník ZŠ

- I. Jančiarová

NOVÝ Slovenský jazyk

Rozvíjanie špecifických funkcií žiakov s vývinovými poruchami učenia

pre 2. – 4. ročník ZŠ

• D. Kovárová, A. Kurtulíková

Myslíme na všetkých!

Séria špeciálnych pracovných zošitov je súčasťou série pracovných učebníc NOVÝ Slovenský jazyk pre 2. až 4. ročník ZŠ, ale môže fungovať aj ako samostatný doplnkový pracovný zošit. Vznikol na podnet zvýšeného výskytu vývinových porúch učenia (dyslexie a dysgrafie) na prvom a druhom stupni ZŠ.

Cieľom je týmto vývinovým poruchám predchádzať – pomocou preventívnych cvičení zabrániť, aby sa u žiaka poruchy rozvinuli. Špeciálne materiály uľahčia učiteľovi, rodičovi alebo asistentovi prácu, príp. ponúkajú pomalším žiakom možnosť pracovať primeraným tempom. Titul je vhodný na prácu v škole i doma.

10+1

Už za každých 10 kusov pracovnej učebnice NOVÝ Slovenský jazyk dostane škola jeden kus pracovného zošita pre žiakov s vývinovými poruchami

zadarmo

Pripravujeme

Myslíme na všetkých!

NÁCVIK
zrakovej diferenciácie a priestorovej orientácie.

PRECVIČOVANIE
očných pohybov a sluchovej analýzy.

PRECVIČOVANIE
pravopisu a významu slov, čítanie s porozumením.

PRÁCA
so zvukovou stránkou jazyka.

ZDOKONAĽOVANIE
techniky čítania, orientácie v texte a písania konkrétnych slov.

1. STUPEŇ

Slovenský jazyk

pracovné zošity pre 2. – 4. ročník ZŠ

- **K. Štefeková, R. Culková, Z. Stankovianska** – 2. ročník
- **D. Kovárová, A. Kurtulíková** – 3. a 4. ročník

20+1
METODICKÁ PRÍRUČKA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných učebníc.

UCELENÁ SÉRIA

Séria pracovných zošitov šitá na mieru štátnej učebnici ponúka inovatívny spôsob práce, pri ktorom si žiaci precvičujú pravopisnú, morfologickú, lexikálnu a textotvornú kompetenciu.

Pracovné zošity spĺňajú požiadavky iŠVP a sú vhodným prostriedkom na spestrenie vyučovania slovenského jazyka i na domácu prípravu či opakovanie. Autorky pracovných zošitov zohľadnili pri ich príprave aj špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí.

Obsah pracovných zošitov je plný zaujímavých úloh na dopĺňanie, spájanie či hľadanie jazykových javov. Rovnako podnecuje kreativitu žiakov pri práci s textom a ich kognitívne kompetencie rozširuje v náročnejších úlohách. Pracovné zošity kladú dôraz na explanáciu problematických pravopisných javov a ich precvičovanie.

Zošit pre učiteľa obsahuje riešenia úloh a návrhy na vypracovanie.

NAHRÁVKY, DIKTÁTY A FONETICKÉ CVIČENIA
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

- Náročnejšie úlohy.
- Precvičovanie jazykového učiva v rôznych komunikačných kontextoch.
- Pestrá škála rôznorodých úloh na prácu s textom je doplnená pútavými ilustráciami.
- Priestor na riešenie úloh je prispôsobený veku žiaka.

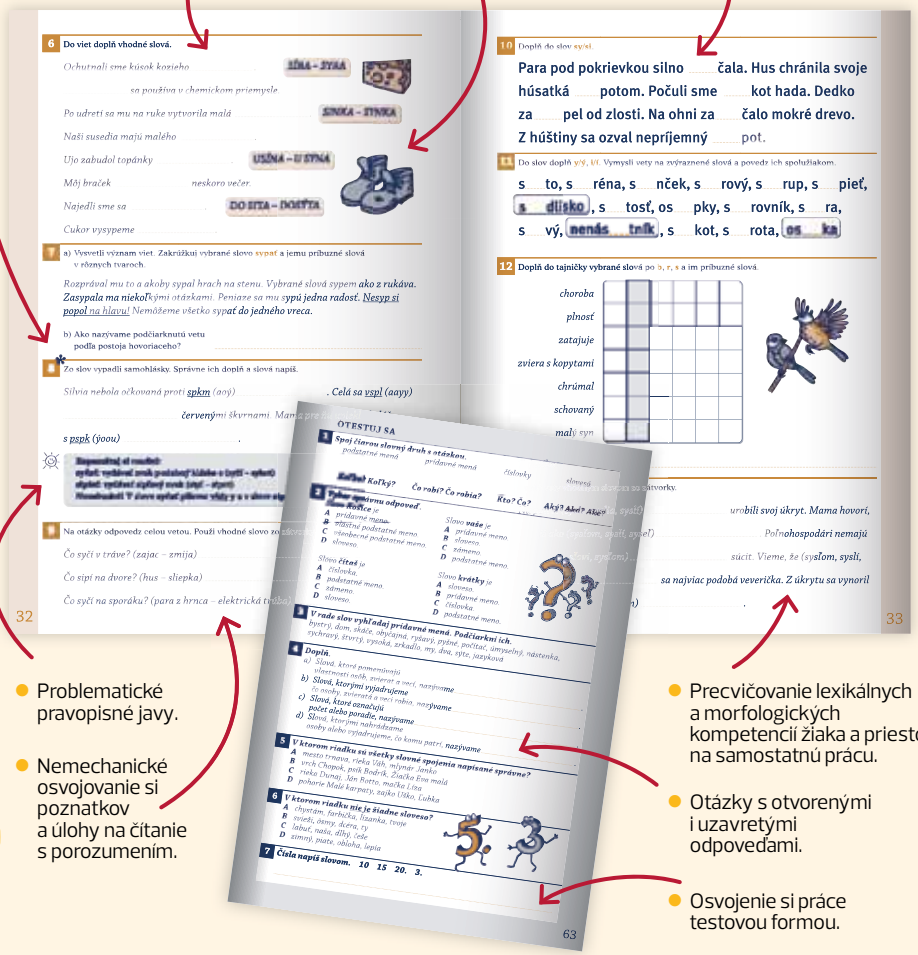

- Problematické pravopisné javy.
- Nemechanické osvojovanie si poznatkov a úlohy na čítanie s porozumením.
- Precvičovanie lexikálnych a morfologických kompetencií žiaka a priestor na samostatnú prácu.
- Otázky s otvorenými i uzavretými odpoveďami.
- Osvojenie si práce testovou formou.

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

Matematika pracovné učebnice pre 1. – 4. ročník ZŠ

- **V. Repáš a kol.**

METODICKÁ PRIRUČKA *na stiahnutie* www.orbispictus.sk v anotácii titulu.

UCELENÁ SÉRIA

Súbor pracovných učebníc tvorí ucelený program na vyučovanie matematiky na 1. stupni ZŠ. Pracovné učebnice zahŕňajú všetky tri základné materiálne didaktické prostriedky, ktorými sú: učebnica, pracovný zošit a zbierka úloh. Žiaci aj učitelia v zošitoch však nájdu aj niečo naviac.

Pracovné učebnice sú popretkávané množstvom slovných úloh, ktoré vedú žiakov k matematizácii textu. Mnohé slovné úlohy sú zámerne formulované tak, aby ich bolo možné riešiť viacerými spôsobmi. Niekedy nabádame žiakov k tomu, aby identifikovali, čo daným matematickým postupom vypočítajú. Ponúknutím rôznych kontextov vytvárame priestor na budovanie nielen matematickej, ale aj čitateľskej gramotnosti.

V balíčku najvýhodnejšie!

Viac informácií na s. 46.

Ukážka členenia Matematiky pre 2. – 4. ročník

Publikácie zahŕňajú všetky základné materiálne didaktické prostriedky:

1. Učebnica

Dôležité pojmy, algoritmy a vzťahy prehľadne uvádzame na zelených tabuliach.

2. Pracovný zošit

Príklady a úlohy na nepodfarbenej časti strany s priestorom na riešenie.

3. Zbierka úloh

Na farebnom okraji nájdete množstvo úloh, ktoré sú určené na riešenie do zošita.

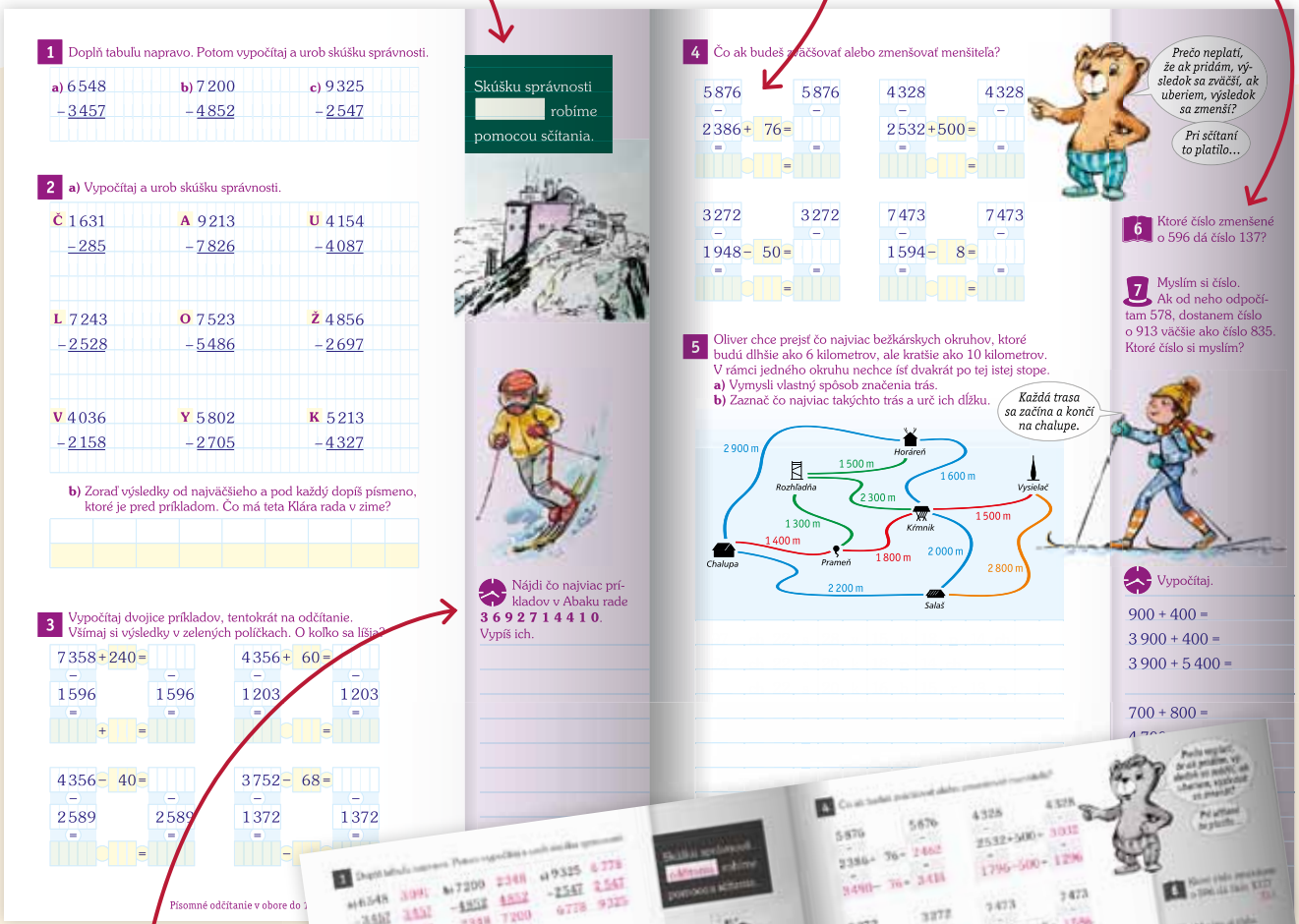

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

4. Niečo navyše

Úloha za okrajom označená hodinkami pre tých, ktorí skončili svoju prácu skôr.

Úloha označená klobúkom pre tých, ktorí si chcú trochu viac potrápiť hlavu.

5. Otestuj sa

Každá kapitola sa končí autotestom, ktorý slúži na zopakovanie a zhrnutie nadobudnutých vedomostí.

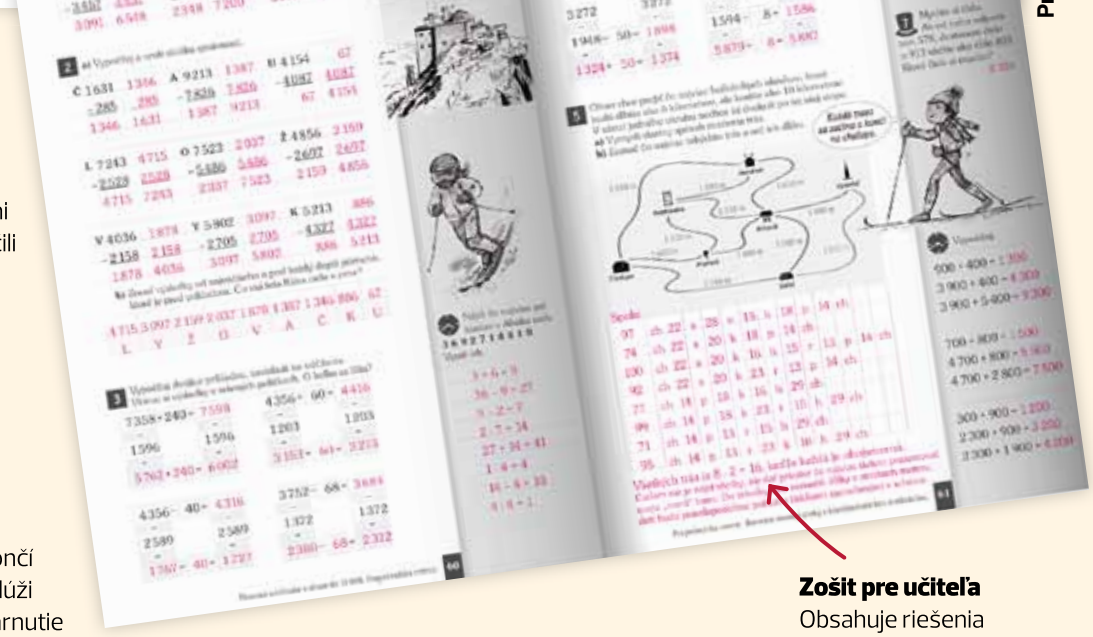

Zošit pre učiteľa – ukážková dvojstrana

Zošit pre učiteľa
Obsahuje riešenia a návrhy riešení.

Mimočítankové čítanie

pracovné zošity pre 2.–4. ročník ZŠ

● D. Kovárová, A. Kurtulíková

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

Séria pracovných zošitov s výberom krátkych náučných textov je výbornou pomôckou na hodiny čítania (komunikatívno–zážitkový model).

Čítanie nie je Mimo...

- Predstavte žiakom bohatý svet čítania.
- Urýchlite proces rozvoja čítania s porozumením.
- **Zlepšite žiakom techniku čítania.**
- Hrajte sa so slovami a textom.
- Komunikujte neverbálne o verbálnom.
- Objavujte so žiakmi súkromný svet textu.

Pracovné zošity pomáhajú zdokonaľovať čítanie s porozumením. Žiak aktívne pracuje s textom, aplikuje vlastné skúsenosti, rozširuje si slovnú zásobu, precvičuje neverbálnu komunikáciu a prácu s informáciami (medzipredmetové vzťahy). Rôzne formy práce s textom (písanie, spev, pantomíma, kresba) rozvíjajú u žiaka kľúčové kompetencie.

UCELENÁ SÉRIA

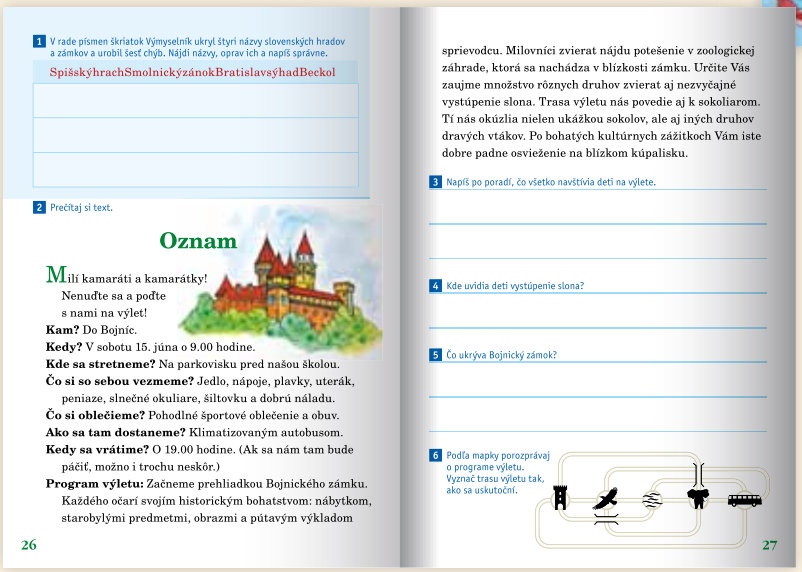

1 V rade písmen škriatok Výmyselník ukryl štyri názvy slovenských hradov a zámkov a urobil šesť chýb. Nájdi názvy, oprav ich a napíš správne.

SpišskýhrachSmolnickýzánokBratislavsýhadBeckol

2 Prečítaj si text.

Oznam

Milí kamaráti a kamarátky! Nenuďte sa a poďte s nami na výlet!
Kam? Do Bojníc.
Kedy? V sobotu 15. júna o 9.00 hodine.
Kde sa stretneme? Na parkovisku pred našou školou.
Čo si so sebou vezmeme? Jedlo, nápoje, plavky, uterák, peniaze, slnečné okuliare, šiltovku a dobrú náladu.
Čo si oblečieme? Pohodlné športové oblečenie a obuv.
Ako sa tam dostaneme? Klimatizovaným autobusom.
Kedy sa vrátime? O 19.00 hodine. (Ak sa nám tam bude páčiť, možno i trochu neskôr.)
Program výletu: Začneme prehliadkou Bojnického zámku. Každého očarí svojím historickým bohatstvom: nábytkom, starobylými predmetmi, obrazmi a pútavým výkladom

26

sprievodcu. Milovníci zvierat nájdu potešenie v zoologickej záhrade, ktorá sa nachádza v blízkosti zámku. Určite Vás zaujme množstvo rôznych druhov zvierat aj nezvyčajné vystúpenie slona. Trasa výletu nás povedie aj k sokoliarom. Tí nás okúzlia nielen ukážkou sokolov, ale aj iných druhov dravých vtákov. Po bohatých kultúrnych zážitkoch Vám iste dobre padne osvieženie na blízkom kúpalisku.

3 Napíš po poradí, čo všetko navštívia deti na výlete.

4 Kde uvidia deti vystúpenie slona?

5 Čo ukrýva Bojnický zámok?

6 Podľa mapky porozprávaj o programe výletu. Vyznač trasu výletu tak, ako sa uskutoční.

27

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

METODICKÉ POZNÁMKY *na stiahnutie* www.orbispictus.sk v anotácii titulu.

1. STUPEŇ

Písanie a slohová výchova

pracovné zošity pre 2.–4. ročník ZŠ

● V. Damboráková-Huliačková

Spracovanie učiva v písankách zohľadňuje vekové osobitosti žiakov a rešpektuje súčasné trendy vo vyučovaní materinského jazyka.

Rôzne druhy úloh napomáhajú osvojeniu si základov písanej reči, poskytujú elementárne vedomosti z lexikálnej, morfologickej, syntaktickej a štylistickej roviny a možnosť osvojiť si základné pravidlá pravopisu a písania. Sú orientované hlavne na prácu s textom, čítanie s porozumením a rozvoj slovnej zásoby, pričom využívajú aj medzipredmetové vzťahy.

Autorka poskytuje deťom priestor na vyjadrenie svojich životných skúseností a zážitkov podľa časovej a príčinnej súvislosti. Vďaka tvorivému písaniu, ktoré podporuje rozvoj fantázie a predstavivosti, vďaka možnosti tvorivej dramatizácie a rolovej hre má vyučovanie predpoklady realizácie v komunikačno-zážitkovej rovine, a tak vytvára pre deti modely prežívania úspechu a dôležitosti.

Vo vyšších ročníkoch sa rozširuje ponuka predpísaných komunikačných tém v ďalších kontextoch. Rôzne druhy úloh prirodzeným spôsobom učia deti reprodukovať text, správne formulovať vety, tvoriť osnovu alebo rozprávať podľa osnovy, pričom musia sledovať časovú postupnosť, opísať vec alebo činnosť, vyjadriť svoj názor, diskutovať na danú tému.

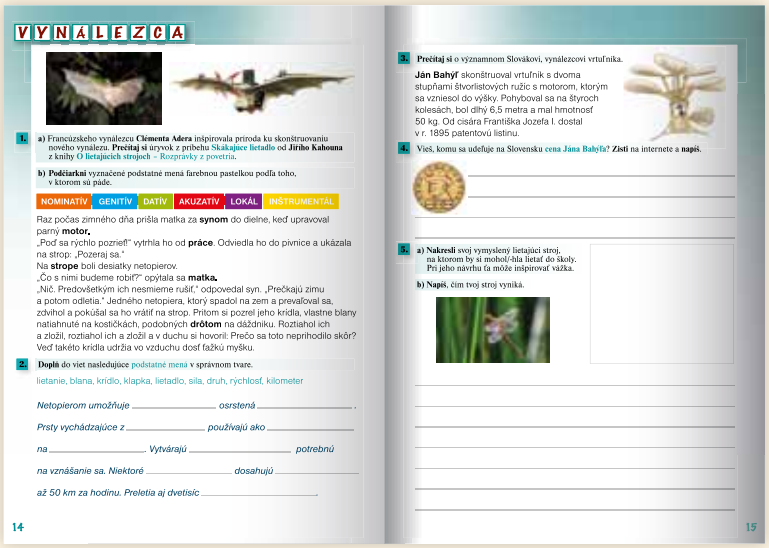

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

Aj slohová výchova môže byť zábava!

UCELENÁ SÉRIA

Pracovné zošity

pre 1. stupeň ZŠ

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

Zvládnime ľahko a hravo: Tvrdé a mäkké slabiky

● **D. Kovárová, A. Kurtulíková**

Ilustrovaný doplnkový pracovný zošit skúsených autoriek sa zameriava na problémovú oblasť učiva – tvrdé a mäkké slabiky.

Pracovný zošit k Čítanke pre 2. roč. ZŠ

● **K. Štefeková, Z. Takáčová**

Pracovný zošit plný nápaditých úloh korešpondujúci s platnou Čítankou prostredníctvom identicky pomenovaných kapitol.

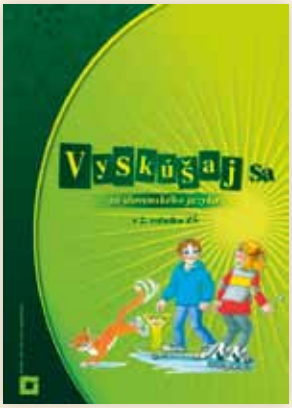

Vyskúšaj sa zo slovenského jazyka v 2. ročníku ZŠ

● **Z. Stankovianská, R. Culková**

Zošit obsahujúci testy so zábavnými a pestrými úlohami na upevnenie a precvičenie učiva druhého ročníka. Výborná pomôcka pre každého žiaka i učiteľa.

Vybrané slová

● **D. Kovárová, A. Kurtulíková**

Nápaditý a kvalitne spracovaný pracovný zošit s množstvom zaujímavých úloh na precvičenie dôležitého učiva tretieho ročníka – vybraných slov.

METODICKÉ POZNÁMKY *na stiahnutie*
www.orbispictus.sk
v anotácii titulu.

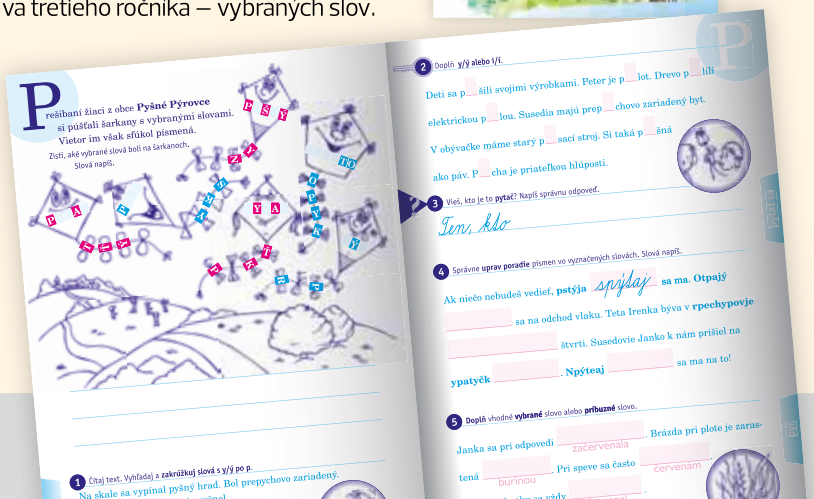

POŠTOVNÉ A BALNÉ NEPLATÍTE

Násobilka na každú lavicu

● **E. Macáková, M. Števíková**

Zbierka úloh na upevnenie a precvičenie spojov násobenia a delenia. Plná nápaditých slovných úloh, reťazoviek i klasických príkladov, ktoré učia žiakov riešiť situácie aj z bežného života. Zošit je doplnený Zošitom pre učiteľa s riešeniami.

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

Matematika pre každého druháka

● **V. Repáš a kol.**

Graficky a výtvarne pútavo spracovaná zbierka úloh dopĺňa učivo druháckej matematiky klasickými príkladmi.

NOVÝ Slovenský jazyk
pracovné učebnice
pre 5. – 9. ročník ZŠ

- J. Krajčovičová

Spojili sme pre vás učebnicu a pracovný zošit.

Zabudnite na opisovanie poučiek, vymieňanie pomôcok! Získaný čas učiteľ efektívne využije na diferencovaný prístup, komunikačné hry, diskusiu a najmä tvorivú činnosť a na precvičovanie kľúčových kompetencií.

Bohaté skúsenosti autorky a vydavateľstva, súčasné trendy v didaktike a potreby školskej praxe sme pretavili a vznikla **NOVÁ PRACOVNÁ UČEBNICA**.

Pracovná učebnica ponúka:

- konštruktivistický prístup k výchove a vzdelávaniu,
- tvorivé úlohy rozvíjajúce kreativitu a fantáziu žiakov,
- zohľadnenie iŠVP a požiadaviek učiteľov z praxe,
- navádzanie žiakov k vzájomnému rešpektu a k spolupráci,
- osvojenie si pravidiel korektnej diskusie a argumentácie,
- pútavé grafické stvárnenie a bohaté ilustrácie,
- využívanie prvkov IKT.

Pripravujeme

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných učebníc.

Pracovná učebnica – ukážková dvojstrana

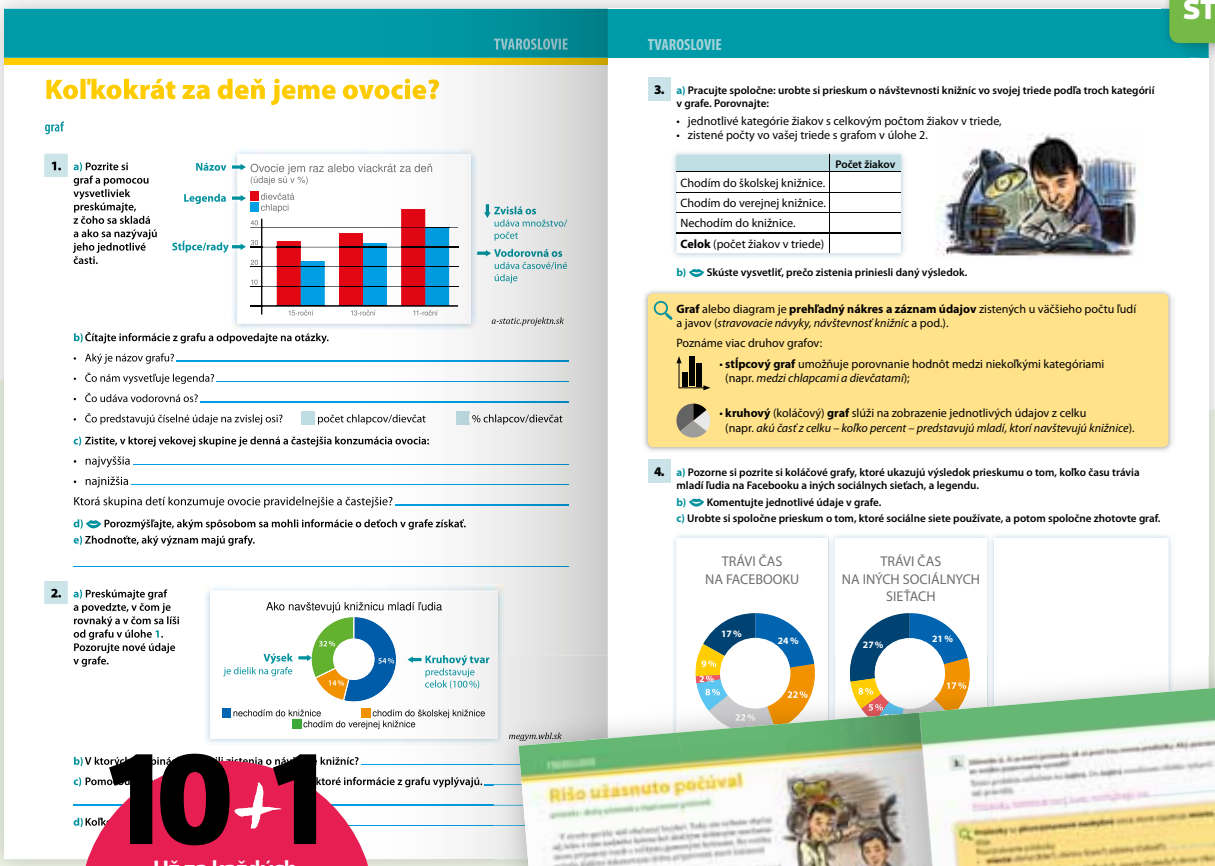

10+1

Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

Zošit pre učiteľa ponúka:

- jasne značené riešenia a návrhy riešení,
- hľadané javy vyznačené priamo v texte,
- uľahčenie a zefektívnenie práce učiteľa,
- praktický plnofarebný formát B5,
- jednoduchý prehľad dvojstrany, totožnej s pracovnou učebnicou.

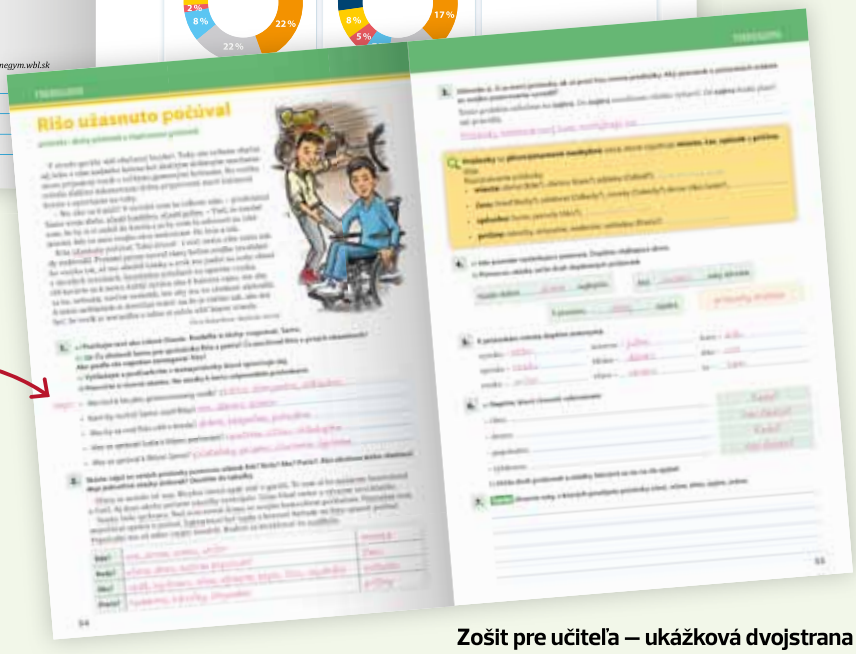

Zošit pre učiteľa – ukážková dvojstrana

Video s autorkou

Video
Autorka o koncepcii pracovných učebníc NOVÝ Slovenský jazyk pre 2. stupeň ZŠ.

Pre žiakov so ŠVVP

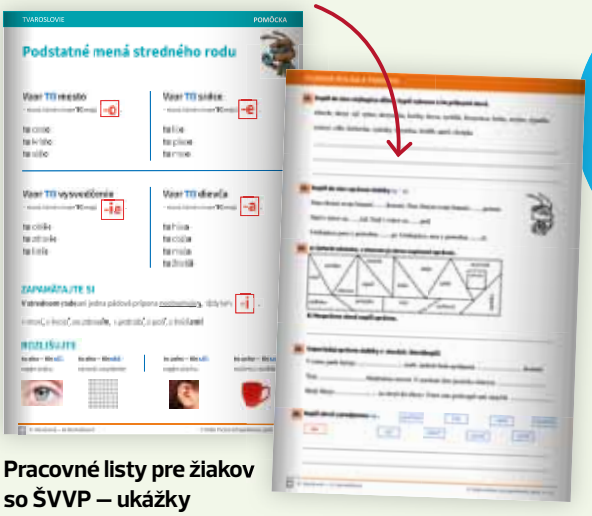

Pracovné listy pre žiakov so ŠVVP – ukážky

MATERIÁLY PRE ŽIAKOV
so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Myslíme na všetkých!

Pravopisný semafor

pre 5. – 8. ročník ZŠ (1. – 3. ročník GOŠ)

- **S. Krištofová, B. Valovičová** – 5., 6. ročník
- **B. Hriňák a kol.** – 7. ročník
- **B. Hriňák, D. Mjartanová** – 8. ročník

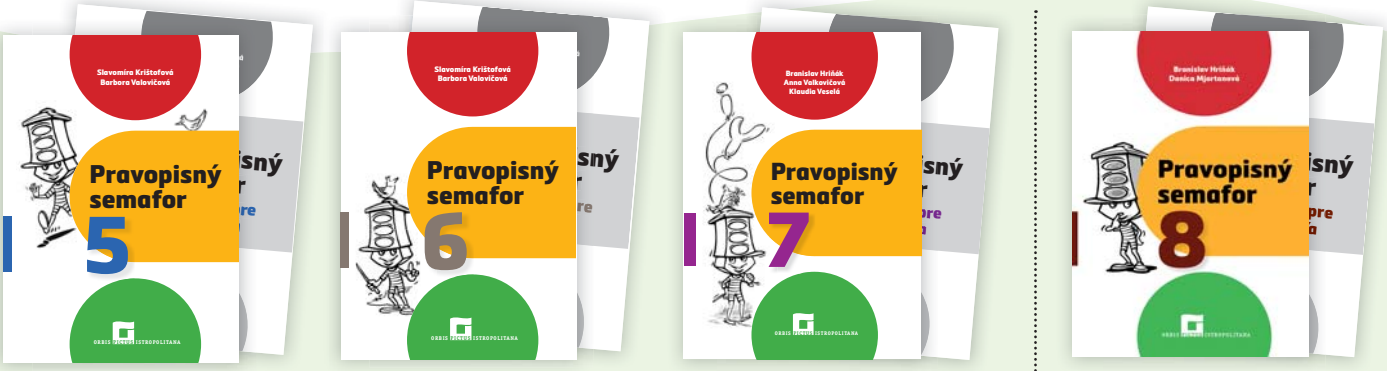

Pripravujeme

Séria doplnkových pracovných zošitov zo slovenského jazyka je určená na precvičovanie pravopisu a gramatiky na súvislých, pútavých textoch.
Využiteľný je na prácu v škole i doma.

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

ZVUKOVÉ NAHRÁVKY
vybraných cvičení
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Koncept je postavený na postupných krokoch

1. **ZASTAV A ROZHLIADNI SA** (**červená**) je krátkym overením pochopenia učiva.
2. **PRIPRAV SA** (**oranžová**) obsahuje úlohy na precvičovanie učiva. Náročnosť úloh sa stupňuje.
3. **MÔŽEŠ POKRAČOVAŤ** (**zelená**) obsahuje cvičenia, ktorými si žiak overí, či učivo zvládol a môže pokračovať ďalej.

CIEĽOVÁ ROVINKA

Po tematických celkoch nasledujú cieľové rovinky, v ktorých je zhrnuté učivo a zároveň sú spätnou väzbou pre žiaka, či dostatočne ovláda učivo z viacerých celkov.

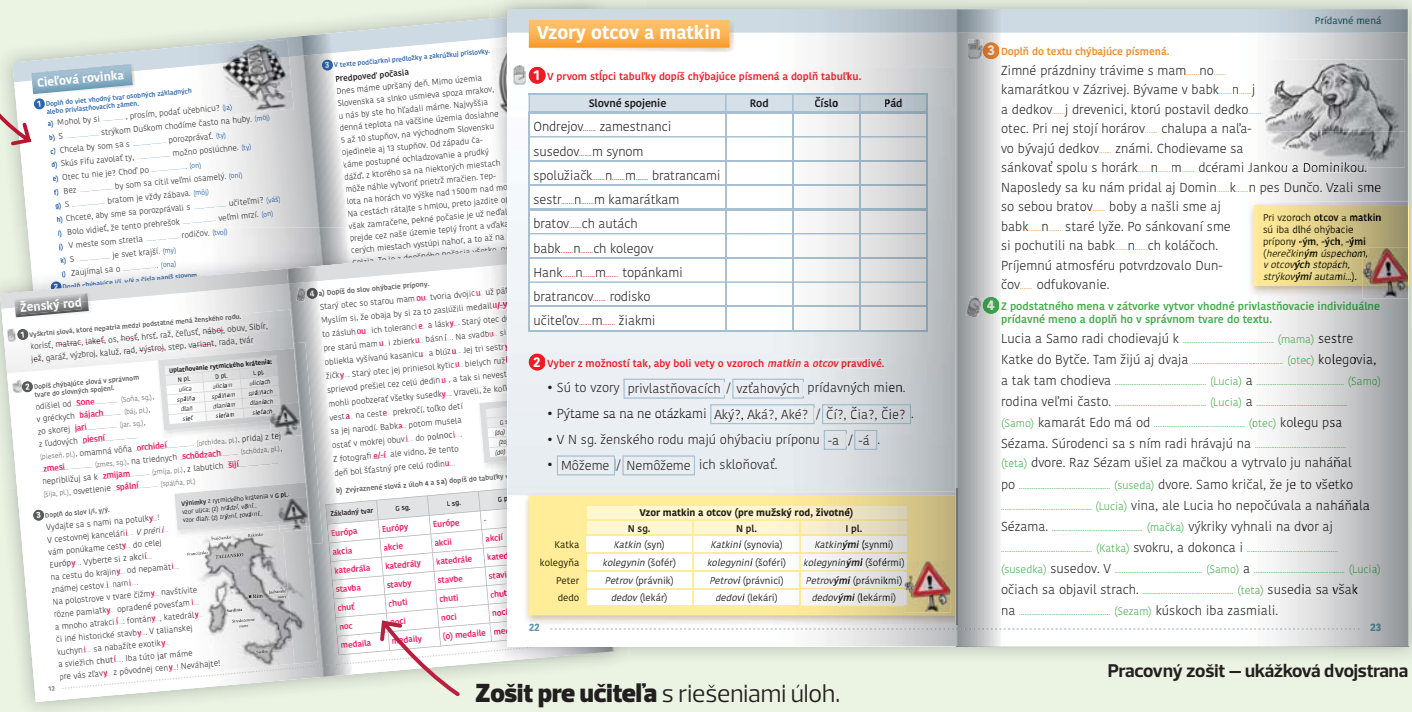

Zošit pre učiteľa s riešeniami úloh.

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

2. STUPEŇ

Príprava na Testovanie 5 a 9

- **D. Kovárová, A. Kurtulíková** – Testovanie 5
- **J. Krajčovičová** – Testovanie 9

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

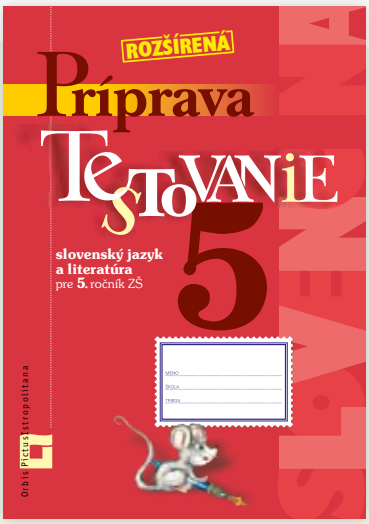

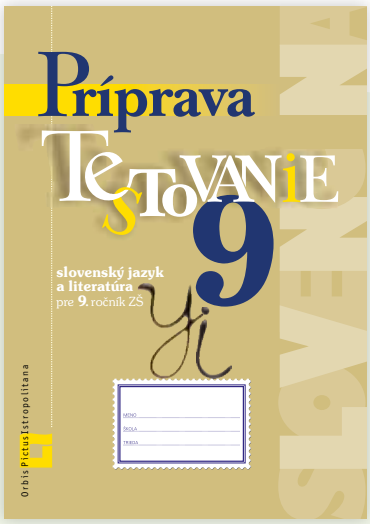

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

Doplnkové pracovné zošity slúžiace na zopakovanie a overenie vedomostí zo slovenského jazyka a literatúry a na prípravu na Testovanie 5 alebo 9.

Gramatické a pravopisné cvičenia, úlohy zamerané na prácu s textom. Každá dvojstrana sa začína východiskovým textom, z ktorého vyplývajú všetky úlohy. Texty zahrňujú široký záber: beletriu, odborný text, krátke útvary či nesúvislé texty. Úlohy sú rôznorodé, logicky usporiadané a prepojené s inými predmetmi.

Testovanie 9 slovenský jazyk a literatúra – ukážková dvojstrana

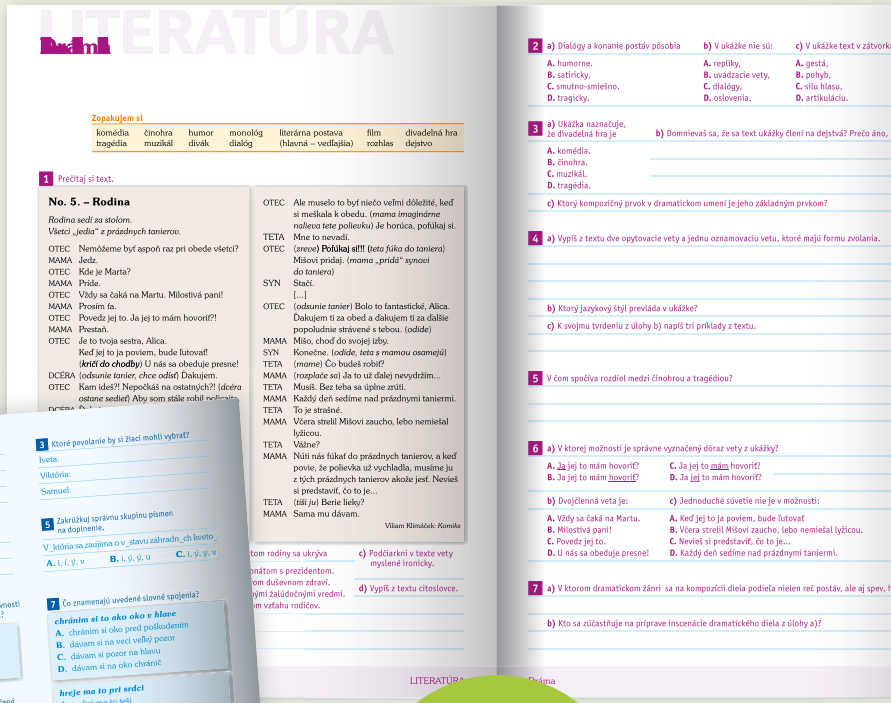
LITERATÚRA

Zopakujem si

komédia tragédia	činohra muzikál	humor dívák	monológ dialóg	literárna postava (hlavná – vedľajšia)	film rozhlas	divadelná hra dejstvo

1 Prečítaj si text.

No. 5. – Rodina

Rodina sedí za stolom.
Všetci „jedia" z prázdnych tanierov.

OTEC Nemôžeme byť aspoň raz pri obede všetci?
MAMA Jedz.
OTEC Kde je Marta?
MAMA Pride.
OTEC Vždy sa čaká na Martu. Milostivá pani!
MAMA Prosím ťa.
OTEC Povedz jej to. Ja jej to mám hovoriť?!
MAMA Prestaň.
OTEC Je to tvoja sestra, Alica.
Keď jej to ja poviem, bude ľutovať!
(*krčí do chodby*) U nás sa obeduje presne!
DCÉRA (*odsunie tanier, chce odísť*) Ďakujem.
OTEC Kam ideš?! Nepočkáš na ostatných?! (*dcéra ostane sedieť*) Aby som stále robil [illegible]
OTEC Ale muselo to byť niečo veľmi dôležité, keď si meškala k obedu. (*mama imaginárne naleva tete polievku*) Je horúca, pofúkaj si.
TETA Mne to nevadí.
OTEC (*zreve*) **Pofúkaj si!!!** (*teta fúka do taniera*) Mišovi pridaj. (*mama „pridá" synovi do taniera*)
SYN Stačí.
[...]
OTEC (*odsunie tanier*) Bolo to fantastické, Alica. Ďakujem ti za obed a ďakujem ti za ďalšie popoludnie strávené s tebou. (*odíde*)
MAMA Mišo, choď do svojej izby.
SYN Konečne. (*odíde, teta a mamou osamejú*)
TETA (*mame*) Čo budeš robiť?
MAMA (*rozplače sa*) Ja to už ďalej nevydržím...
TETA Musíš. Bez teba sa úplne zrúti.
MAMA Každý deň sedíme nad prázdnymi taniermi.
TETA To je strašné.
MAMA Včera strelil Mišovi zaucho, lebo nemiešal lyžicou.
TETA Vážne?
MAMA Núti nás fúkať do prázdnych tanierov, a keď povie, že polievka už vychladla, musíme ju z tých prázdnych tanierov akože jesť. Nevieš si predstaviť, čo to je...
TETA (*tiší ju*) Berie lieky?
MAMA Sama mu dávam.

Viliam Klimáček: *Kamila*

2 a) Dialógy a konanie postáv pôsobia
A. humorne.
B. satiricky.
C. smutno-smiešno.
D. tragicky.

b) V ukážke nie sú:
A. repliky,
B. uvádzacie vety,
C. dialógy,
D. oslovenia.

c) V ukážke text v zátvorkách
A. gestá,
B. pohyb,
C. sliu hlasu,
D. artikuláciu.

3 a) Ukážka naznačuje, že divadelná hra je
A. komédia.
B. činohra.
C. muzikál.
D. tragédia.

b) Domnievaš sa, že sa text ukážky člení na dejstvá? Prečo áno,

c) Ktorý kompozičný prvok v dramatickom umení je jeho základným prvkom?

4 a) Vypíš z textu dve opytovacie vety a jednu oznamovaciu vetu, ktoré majú formu zvolania.

b) Ktorý jazykový štýl prevláda v ukážke?

c) K svojmu tvrdeniu z úlohy b) napíš tri príklady z textu.

5 V čom spočíva rozdiel medzi činohrou a tragédiou?

6 a) V ktorej možnosti je správne vyznačený dôraz vety z ukážky?
A. Ja jej to mám hovoriť?
B. Ja jej to mám hovoriť?
C. Ja jej to mám hovoriť?
D. Ja jej to mám hovoriť?

b) Dvojčlenná veta je:
A. Vždy sa čaká na Martu.
B. Milostivá pani!
C. Povedz jej to.
D. U nás sa obeduje presne!

c) Jednoduché súvetie nie je v možnosti:
A. Keď jej to ja poviem, bude ľutovať
B. Včera strelil Mišovi zaucho, lebo nemiešal lyžicou.
C. Nevieš si predstaviť, čo to je...
D. Každý deň sedíme nad prázdnymi taniermi.

7 a) V ktorom dramatickom žánri sa na kompozícii diela podieľa nielen reč postáv, ale aj spev,

b) Kto sa zúčastňuje na príprave inscenácie dramatického diela z úlohy a)?

Veľká prestávka č. 2 školský rok 2014/15

Predstavujeme spolužiakov

Iveta, 11 rokov
Viktória, 10 r.
Samuel, 11 r.

1 Doplň do tabuľky informácie podľa textu. V poslednom riadku doplň informácie o sebe.

Meno	Rád/rada číta	Obľúbený šport	Venuje sa	Najobľúbenejšia činnosť
Iveta				
Samuel				
Viktória				
Tvoje meno				

34

2 Napíš mená žiakov podľa textu.
Kto je poriadkumilovný?
Kto je umelecky nadaný?
Kto je samotár?

3 Ktoré povolanie by si žiaci mohli vybrať?
Iveta:
Viktória:
Samuel:

4 Vypíš všetky osobné zámená v texte o Ivete.

5 Zakrúžkuj správnu skupinu písmen na doplnenie.
V_któria sa zaujíma o v_stavu záhradn_ch kvetov_.
A. í, í, ý, v
B. í, ý, ý, u
C. í, ý, ý, v

6 V ktorej možnosti dochádza pri výslovnosti všetkých slov k spodobovaniu hlások?
A. všetkých, každá, pravda
B. však, nikdy, najnovšie
C. kvetov, kníh, športom
D. srdce, krajšia, školská

7 Čo znamenajú uvedené slovné spojenia?
chránim si to ako oko v hlave
A. chránim si oko pred poškodením
B. dávam si na veci veľký pozor
C. dávam si pozor na hlavu
D. dávam si na oko chrániť

hreje ma to pri srdci
A. veľmi ma to teší
B. srdce mám veľmi horúce
C. je mi veľmi teplo
D. moje srdce hreje aj iných

8 V ktorej z možností sú správne určené pády podstatných mien vo vete?
Viktória si vyberá kostýmy sama.
A. nominatív, nominatív
B. akuzatív, akuzatív
C. akuzatív, nominatív
D. nominatív, akuzatív

9 Napíš názov časopisu, z ktorého sú ukážky.

10 Slovo *odmotička* je:
A. podstatné meno.
B. sloveso.
C. príslovka.
D. prídavné meno.

11 Zakrúžkuj slová, v ktorých je slabikotvorné r.
prezerám najradšej tvrdé obrazovka hrdý pestrofarebnosť srdce šport

12 Označ vetu, v ktorej sa nachádzajú slovesá v minulom čase.
A. Rada čítam, recitujem a prezerám si módne časopisy.
B. Rada som čítala, recitovala a prezerala som si módne časopisy.
C. Rada si prečítam, zarecitujem a poprezerám si módne časopisy.
D. Rada by som si čítala, recitovala a prezerala si módne časopisy.

35

Testovanie 5 slovenský jazyk a literatúra – ukážková dvojstrana

VÝSLEDKY ÚLOH
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

UCELENÁ SÉRIA

Pomocník zo **slovenského jazyka**

pre 5. – 9. ročník ZŠ (1. – 4. ročník GOŠ)

- **J. Krajčovičová**

Séria pracovných zošitov korešponduje s obsahom schválenej učebnice i s usporiadaním učiva v nej. Rôznorodé úlohy rešpektujúce najnovšie trendy vo vyučovaní rozvíjajú systémom malých krokov kompetencie iŠVP.

Pomocník obsahuje aj rozširujúce učivo, úlohy na overenie si vedomostí a zručností v používaní jazyka. Riešenia úloh umožňujú žiakom i rodičom okamžitú spätnú väzbu. Našich Pomocníkov využijú žiaci nielen na vyučovaní, ale aj počas domácej prípravy alebo opakovania.

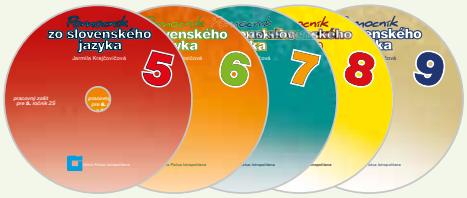

Elektronická forma pracovných zošitov na CD je vhodná pre interaktívne tabule podporujúce formát pdf.

Zošity pre učiteľa

prinášajú učiteľovi pohodlie pri práci s pracovnými zošitmi. Obsahujú správne riešenia alebo možnosti riešení otvorených i uzavretých úloh a pri tvorivých úlohách poskytujú podnetné námety a príklady. Učiteľ sa tak môže naplno venovať diferencovanému prístupu k žiakom a práci s nimi.

Komunikačne – Zážitkovo – Prakticky

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

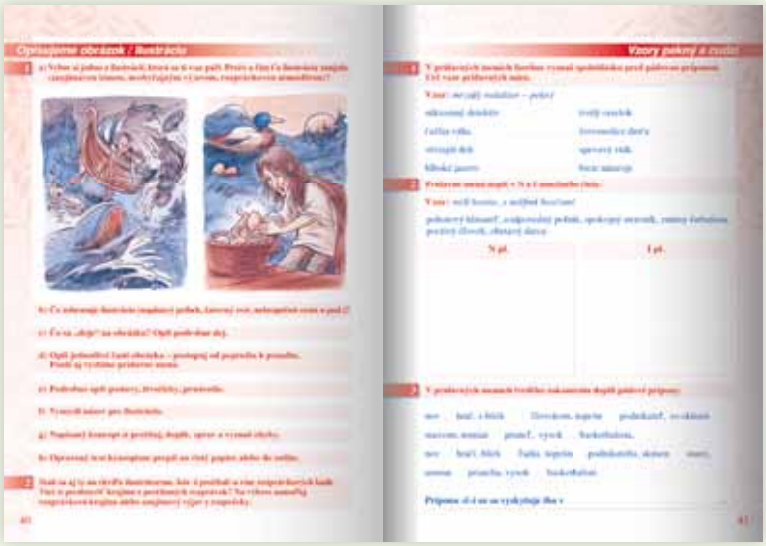

Pomocník z literatúry

pre 5. – 9. ročník ZŠ (1. – 4. ročník GOŠ)

- J. Krajčovičová

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

2. STUPEŇ

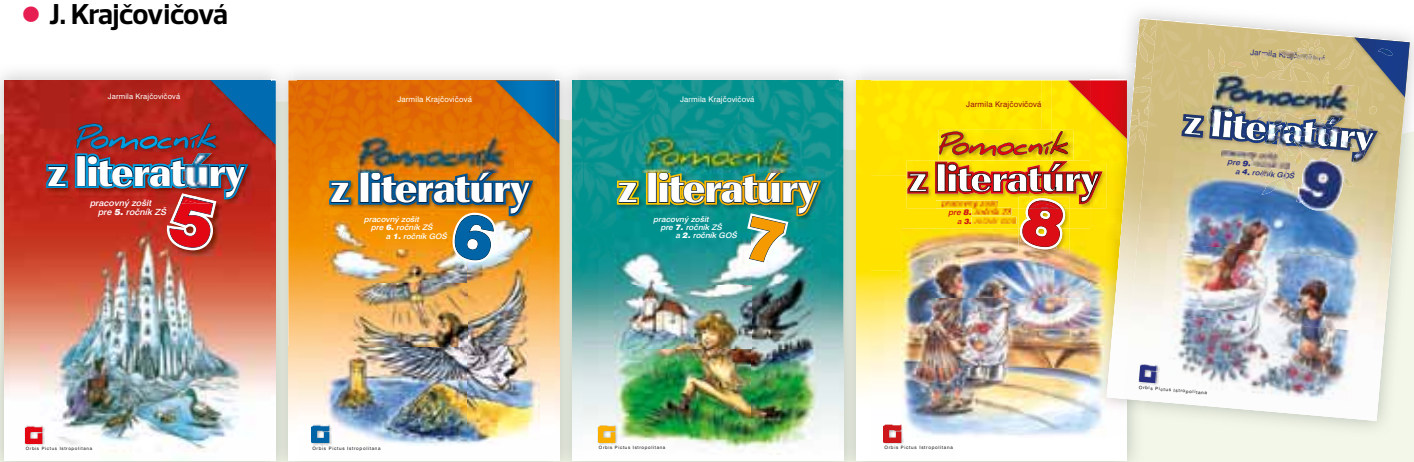

Pomocník z literatúry je pracovným zošitom k platnej učebnici Literárna výchova pre ZŠ, s ktorou zároveň korešponduje. Jeho obsahom sú rôznorodé úlohy rozvíjajúce analýzu, porozumenie a interpretáciu umeleckého textu. Zároveň pomáha žiakovi precvičiť a overiť si vedomosti a ďalšie zručnosti.

Séria využíva systém rubrík (Slovníček, Maľovaná slovenčina, Osobnosti, Pamätníček) a jej súčasťou sú i opakovacie a precvičovacie časti (Na stupni víťazov). Riešenia úloh umožňujú žiakom i rodičom okamžitú spätnú väzbu. Pomocník z literatúry je určený na prácu v škole aj doma.

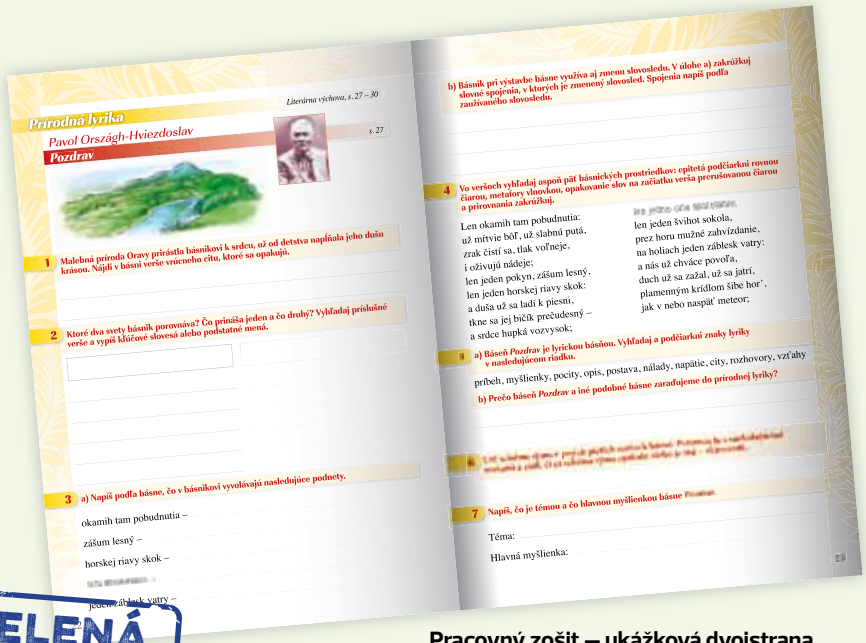

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

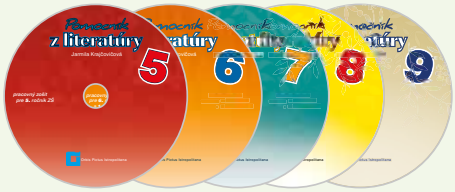

Elektronická forma pracovných zošitov na CD je vhodná pre interaktívne tabule podporujúce formát pdf.

UCELENÁ SÉRIA

Zošity pre učiteľa

obsahujú správne riešenia alebo možnosti riešení otvorených i uzavretých úloh a pri tvorivých úlohách poskytujú podnetné námety a príklady. Učiteľovi prinášajú pohodlie pri práci s pracovnými zošitmi.

Nový Pomocník z matematiky

pre 5. – 9. ročník ZŠ (1. – 4. ročník GOŠ)

- I. Kohanová a kol.

€ FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

Obľúbená pracovná učebnica

- Spracovaná podľa požiadaviek učiteľov.
- Rozvíja matematickú, čitateľskú a finančnú gramotnosť.
- Využíva autokorektívne prvky.
- Obsahuje prvky diferencovaného vyučovania.
- Test na záver každej kapitoly.

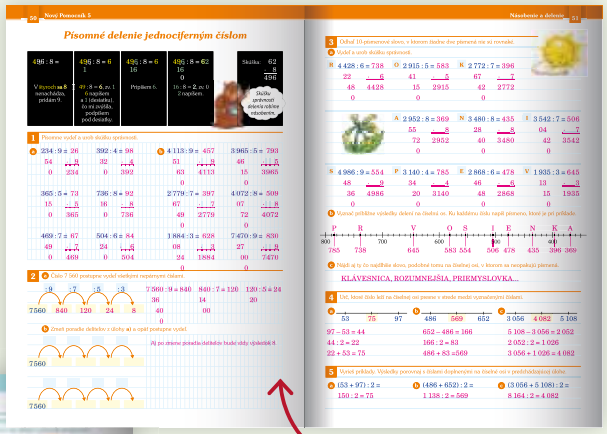

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných učebníc.

Zošity pre učiteľa

- S výsledkami úloh a konštrukciami.
- Každý pomocník s vlastným ZPU.

FINANČNÚ GRAMOTNOSŤ SI MÔŽETE STIAHNUŤ *zadarmo* aj s riešeniami na stránke www.orbispictus.sk

Ako súčasť pomocníkov aj FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

pre 7. – 9. ročník ZŠ (2. – 4. GOŠ)

- Pomôže žiakom orientovať sa v problematike financií.
- Rozvíja kritické myslenie a vnímanie súvislostí.
- Vedie žiakov k zodpovedným rozhodnutiam.
- Napomáha rozvoju argumentácie a aktívnym diskusiám.
- Ponúka priestor na individuálnu, skupinovú prácu i projekt.
- Rôznorodé úlohy za daných (rodinných, spoločenských, etických, ekologických) okolností či podmienok.

2. STUPEŇ

Zbierka úloh z matematiky

pre 5. – 9. ročník ZŠ (1. – 4. ročník GOŠ)

● Z. Valášková, M. Malík

Šikovná pomôcka pre každého školáka

Zbierka úloh prispieva k zautomatizovaniu počtových operácií, príprave žiakov na riešenie úloh v bežnom živote a utvrdeniu si získaných poznatkov z matematiky.

- Obsahuje rôznorodé úlohy na precvičovanie príkladov z matematiky na hodinách a na domácu prípravu.
- V slovných úlohách je dôraz na čítanie s porozumením.
- Vhodná pre všetkých žiakov, ale aj pre tých, ktorí chcú vedieť ešte viac.
- Samostatná kapitola s výsledkami na konci zbierky poskytuje priestor na overenie správnosti svojho riešenia. Výsledky sú pomôckou nielen pre rodičov.

MALÝ FORMÁT, ZMESTÍ SA DO VRECKA.

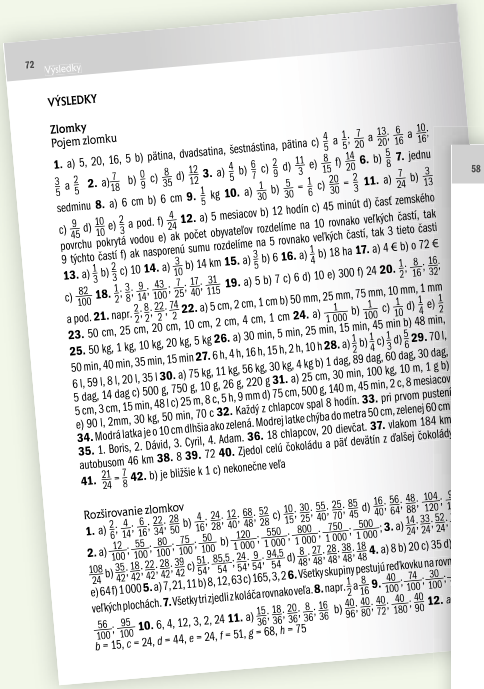
72 Výsledky

VÝSLEDKY

Zlomky
Pojem zlomku

1. a) 5, 20, 16, 5 b) pätina, dvadsatina, šestnástina, pätina c) $\frac{4}{5}$ a $\frac{1}{5}$; $\frac{7}{20}$ a $\frac{13}{20}$; $\frac{6}{16}$ a $\frac{10}{16}$; $\frac{3}{5}$ a $\frac{2}{5}$ **2.** a) $\frac{7}{18}$ b) $\frac{0}{9}$ c) $\frac{8}{35}$ d) $\frac{12}{12}$ **3.** a) $\frac{4}{5}$ b) $\frac{6}{7}$ c) $\frac{2}{9}$ d) $\frac{11}{3}$ e) $\frac{8}{15}$ f) $\frac{14}{20}$ **6.** b) $\frac{5}{8}$ **7.** jednu sedminu **8.** a) 6 cm b) 6 cm **9.** $\frac{1}{5}$ kg **10.** a) $\frac{1}{30}$ b) $\frac{5}{30} = \frac{1}{6}$ c) $\frac{20}{30} = \frac{2}{3}$ **11.** a) $\frac{7}{24}$ b) $\frac{3}{13}$ c) $\frac{9}{45}$ d) $\frac{10}{10}$ e) $\frac{2}{3}$ a pod. f) $\frac{4}{24}$ **12.** a) 5 mesiacov b) 12 hodín c) 45 minút d) časť zemského povrchu pokrytá vodou e) ak počet obyvateľov rozdelíme na 10 rovnako veľkých častí, tak 9 týchto častí f) ak nasporenú sumu rozdelíme na 5 rovnako veľkých častí, tak 3 tieto časti **13.** a) $\frac{1}{3}$ b) $\frac{2}{3}$ c) 10 **14.** a) $\frac{3}{10}$ b) 14 km **15.** a) $\frac{3}{5}$ b) 6 **16.** a) $\frac{1}{4}$ b) 18 ha **17.** a) 4 € b) o 72 € c) $\frac{82}{100}$ **18.** $\frac{1}{2}$; $\frac{3}{8}$; $\frac{9}{14}$; $\frac{43}{100}$; $\frac{7}{25}$; $\frac{17}{40}$; $\frac{31}{115}$ **19.** a) 5 b) 7 c) 6 d) 10 e) 300 f) 24 **20.** $\frac{1}{2}$; $\frac{8}{16}$; $\frac{16}{32}$ a pod. **21.** napr. $\frac{2}{5}$; $\frac{8}{2}$; $\frac{22}{2}$; $\frac{74}{2}$ **22.** a) 5 cm, 2 cm, 1 cm b) 50 mm, 25 mm, 75 mm, 10 mm, 1 mm **23.** 50 cm, 25 cm, 20 cm, 10 cm, 2 cm, 4 cm, 1 cm **24.** a) $\frac{1}{1\,000}$ b) $\frac{1}{100}$ c) $\frac{1}{10}$ d) $\frac{1}{4}$ e) $\frac{1}{2}$ **25.** 50 kg, 1 kg, 10 kg, 20 kg, 5 kg **26.** a) 30 min, 5 min, 25 min, 15 min, 45 min b) 48 min, 50 min, 40 min, 35 min, 15 min **27.** 6 h, 4 h, 16 h, 15 h, 2 h, 10 h **28.** a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{1}{4}$ c) $\frac{1}{3}$ d) $\frac{5}{6}$ **29.** 70 l, 6 l, 59 l, 8 l, 20 l, 35 l **30.** a) 75 kg, 11 kg, 56 kg, 30 kg, 4 kg b) 1 dag, 89 dag, 60 dag, 30 dag, 5 dag, 14 dag c) 500 g, 750 g, 10 g, 26 g, 220 g **31.** a) 25 cm, 30 min, 100 kg, 10 m, 1 g b) 5 cm, 3 cm, 15 min, 48 l c) 25 m, 8 c, 5 h, 9 mm d) 75 cm, 500 g, 140 m, 45 min, 2 c, 8 mesiacov e) 90 l, 2mm, 30 kg, 50 min, 70 c **32.** Každý z chlapcov spal 8 hodín. **33.** pri prvom pusteni **34.** Modrá látka je o 10 cm dlhšia ako zelená. Modrej látke chýba do metra 50 cm, zelenej 60 cm **35.** 1. Boris, 2. Dávid, 3. Cyril, 4. Adam. **36.** 18 chlapcov, 20 dievčat. **37.** vlakom 184 km autobusom 46 km **38.** 8 **39.** 72 **40.** Zjedol celú čokoládu a pár deviatin z ďalšej čokolády **41.** $\frac{21}{24} = \frac{7}{8}$ **42.** b) je bližšie k 1 c) nekonečne veľa

Rozširovanie zlomkov

1. a) $\frac{2}{6}$; $\frac{4}{14}$; $\frac{6}{16}$; $\frac{22}{34}$; $\frac{28}{50}$ b) $\frac{4}{16}$; $\frac{24}{28}$; $\frac{12}{40}$; $\frac{68}{48}$; $\frac{52}{26}$ c) $\frac{10}{15}$; $\frac{30}{25}$; $\frac{55}{40}$; $\frac{25}{70}$; $\frac{85}{45}$ d) $\frac{16}{40}$; $\frac{56}{64}$; $\frac{48}{68}$; $\frac{104}{120}$; ... **2.** a) $\frac{12}{100}$; $\frac{55}{100}$; $\frac{80}{100}$; $\frac{75}{100}$; $\frac{50}{100}$ b) $\frac{120}{1\,000}$; $\frac{550}{1\,000}$; $\frac{800}{1\,000}$; $\frac{750}{1\,000}$; $\frac{500}{1\,000}$; **3.** a) $\frac{14}{24}$; $\frac{33}{24}$; $\frac{52}{24}$; ... $\frac{108}{24}$ b) $\frac{35}{42}$; $\frac{18}{42}$; $\frac{22}{42}$; $\frac{28}{42}$; $\frac{39}{42}$ c) $\frac{51}{54}$; $\frac{85{,}5}{54}$; $\frac{24}{54}$; $\frac{9}{54}$; $\frac{94{,}5}{54}$ d) $\frac{8}{48}$; $\frac{27}{48}$; $\frac{28}{48}$; $\frac{38}{48}$; $\frac{18}{48}$ **4.** a) 8 b) 20 c) 35 d) ... e) 64 f) 1 000 **5.** a) 7, 21, 11 b) 8, 12, 63 c) 165, 3, 2 **6.** Všetky skupiny pestujú rediekovku na rovn... veľkých plochách. **7.** Všetky tri zjedli z koláča rovnako veľa. **8.** napr. $\frac{1}{2}$ a $\frac{8}{16}$ **9.** $\frac{40}{100}$; $\frac{74}{100}$; $\frac{30}{100}$; ... $\frac{56}{100}$; $\frac{95}{100}$ **10.** 6, 4, 12, 3, 2, 24 **11.** a) $\frac{15}{36}$; $\frac{18}{36}$; $\frac{20}{36}$; $\frac{8}{36}$; $\frac{16}{36}$ b) $\frac{40}{96}$; $\frac{40}{80}$; $\frac{40}{72}$; $\frac{40}{180}$; $\frac{40}{90}$ **12.** a) ... $b = 15$, $c = 24$, $d = 44$, $e = 24$, $f = 51$, $g = 68$, $h = 75$

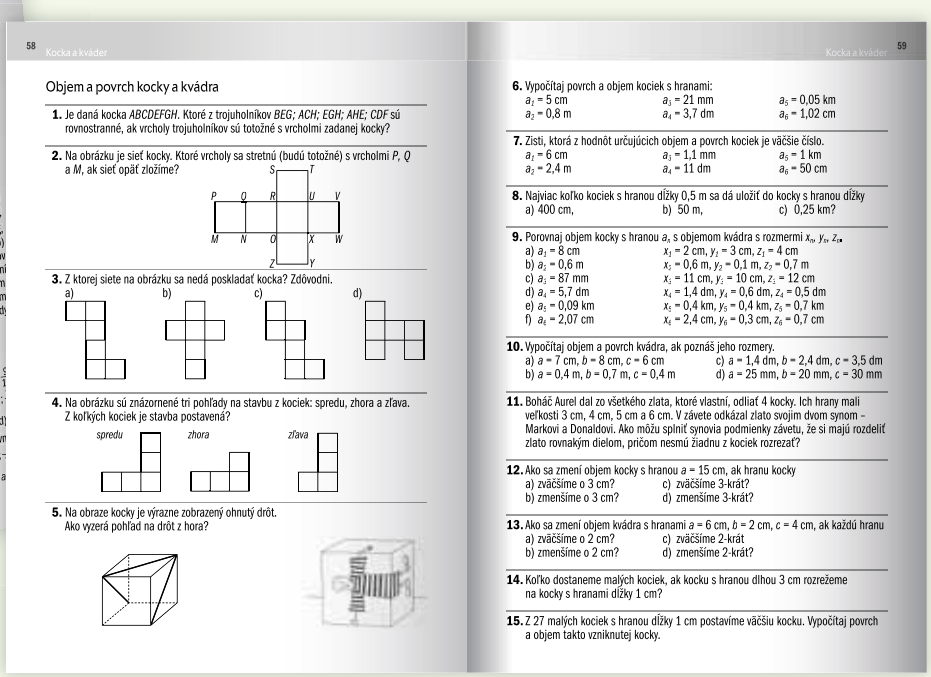
58 Kocka a kváder

Objem a povrch kocky a kvádra

1. Je daná kocka *ABCDEFGH*. Ktoré z trojuholníkov *BEG; ACH; EGH; AHE; CDF* sú rovnostranné, ak vrcholy trojuholníkov sú totožné s vrcholmi zadanej kocky?

2. Na obrázku je sieť kocky. Ktoré vrcholy sa stretnú (budú totožné) s vrcholmi *P, Q* a *M*, ak sieť opäť zložíme?

3. Z ktorej siete na obrázku sa nedá poskladať kocka? Zdôvodni.

4. Na obrázku sú znázornené tri pohľady na stavbu z kociek: spredu, zhora a zľava. Z koľkých kociek je stavba postavená?

5. Na obraze kocky je výrazne zobrazený ohnutý drôt. Ako vyzerá pohľad na drôt z hora?

Kocka a kváder 59

6. Vypočítaj povrch a objem kociek s hranami:
$a_1 = 5$ cm, $a_3 = 21$ mm, $a_5 = 0{,}05$ km
$a_2 = 0{,}8$ m, $a_4 = 3{,}7$ dm, $a_6 = 1{,}02$ cm

7. Zisti, ktorá z hodnôt určujúcich objem a povrch kociek je väčšie číslo.
$a_1 = 6$ cm, $a_3 = 1{,}1$ mm, $a_5 = 1$ km
$a_2 = 2{,}4$ m, $a_4 = 11$ dm, $a_6 = 50$ cm

8. Najviac koľko kociek s hranou dĺžky 0,5 m sa dá uložiť do kocky s hranou dĺžky
a) 400 cm, b) 50 m, c) 0,25 km?

9. Porovnaj objem kocky s hranou a_x s objemom kvádra s rozmermi x_n, y_n, z_n.
a) $a_1 = 8$ cm, $x_1 = 2$ cm, $y_1 = 3$ cm, $z_1 = 4$ cm
b) $a_2 = 0{,}6$ m, $x_2 = 0{,}6$ m, $y_2 = 0{,}1$ m, $z_2 = 0{,}7$ m
c) $a_3 = 87$ mm, $x_3 = 11$ cm, $y_3 = 10$ cm, $z_3 = 12$ cm
d) $a_4 = 5{,}7$ dm, $x_4 = 1{,}4$ dm, $y_4 = 0{,}6$ dm, $z_4 = 0{,}5$ dm
e) $a_5 = 0{,}09$ km, $x_5 = 0{,}4$ km, $y_5 = 0{,}4$ km, $z_5 = 0{,}7$ km
f) $a_6 = 2{,}07$ cm, $x_6 = 2{,}4$ cm, $y_6 = 0{,}3$ cm, $z_6 = 0{,}7$ cm

10. Vypočítaj objem a povrch kvádra, ak poznáš jeho rozmery.
a) $a = 7$ cm, $b = 8$ cm, $c = 6$ cm c) $a = 1{,}4$ dm, $b = 2{,}4$ dm, $c = 3{,}5$ dm
b) $a = 0{,}4$ m, $b = 0{,}7$ m, $c = 0{,}4$ m d) $a = 25$ mm, $b = 20$ mm, $c = 30$ mm

11. Boháč Aurel dal zo všetkého zlata, ktoré vlastní, odliať 4 kocky. Ich hrany mali veľkosti 3 cm, 4 cm, 5 cm a 6 cm. V závete odkázal zlato svojim dvom synom – Markovi a Donaldovi. Ako môžu splniť synovia podmienky závetu, že si majú rozdeliť zlato rovnakým dielom, pričom nesmú žiadnu z kociek rozrezať?

12. Ako sa zmení objem kocky s hranou $a = 15$ cm, ak hranu kocky
a) zväčšíme o 3 cm? c) zväčšíme 3-krát?
b) zmenšíme o 3 cm? d) zmenšíme 3-krát?

13. Ako sa zmení objem kvádra s hranami $a = 6$ cm, $b = 2$ cm, $c = 4$ cm, ak každú hranu
a) zväčšíme o 2 cm? c) zväčšíme 2-krát
b) zmenšíme o 2 cm? d) zmenšíme 2-krát?

14. Koľko dostaneme malých kociek, ak kocku s hranou dĺhou 3 cm rozrežeme na kocky s hranami dĺžky 1 cm?

15. Z 27 malých kociek s hranou dĺžky 1 cm postavíme väčšiu kocku. Vypočítaj povrch a objem takto vzniknutej kocky.

Zbierka úloh – ukážková dvojstrana

UCELENÁ SÉRIA

Zbierka úloh a Nový Pomocník tvoria komplexný vyučovací materiál na vyučovanie matematiky.

Príprava na Testovanie 5 a 9

- **M. Totkovičová** – Testovanie 5
- **Z. Valášková, J. Andrejčíková** – Testovanie 9

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

MATEMATIKA

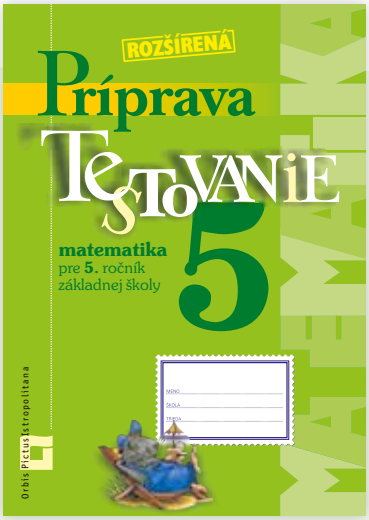

Opakovanie krok za krokom

Testovanie 9 matematika – ukážková dvojstrana

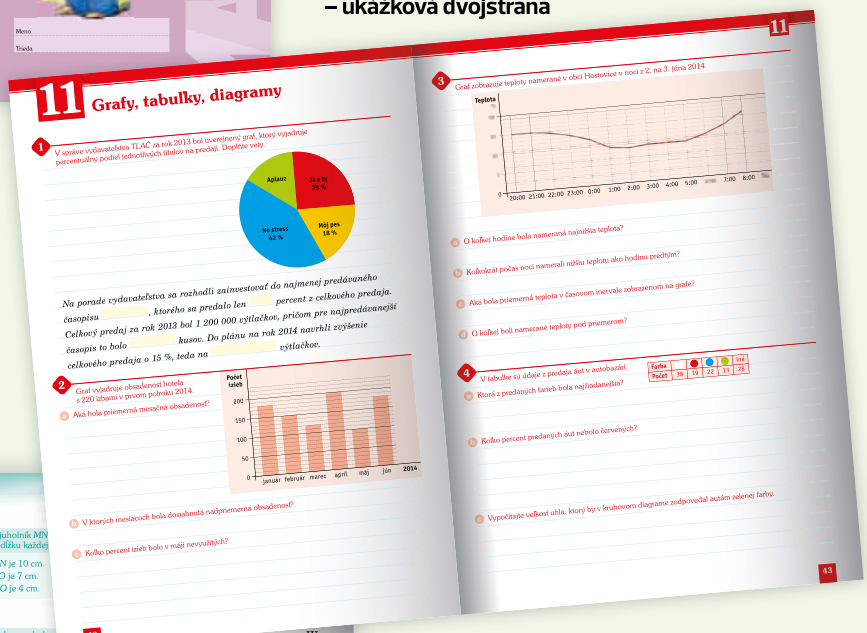

Cieľom pracovných zošitov je kvalitná príprava žiakov na Testovanie. Každý pracovný zošit v primeranom rozsahu ponúka širokú paletu gradovaných úloh, umožňujúcich dôkladné zopakovanie učiva. V PZ nájdete otvorené úlohy, ktoré vyžadujú celý postup riešenia, uzavreté úlohy s výberom odpovede a kontextové úlohy, kladúce dôraz na čítanie s porozumením. Každá kapitola je ukončená testom, ktorý poskytuje žiakom okamžitú spätnú väzbu.

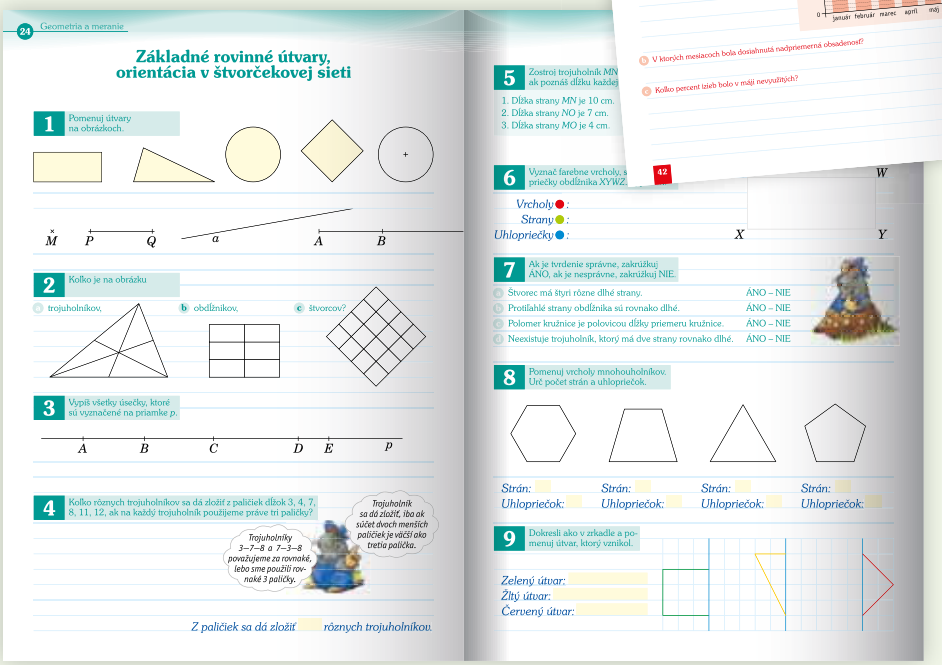

VÝSLEDKY ÚLOH *na stiahnutie*
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Testovanie 5 matematika – ukážková dvojstrana

2. STUPEŇ

Matematika

učebnice pre 5. – 8. ročník ZŠ (1. – 3. ročník GOŠ)

● J. Žabka, P. Černek

Učebnice matematiky schválené a hradené ministerstvom školstva spĺňajú požiadavky iŠVP z hľadiska charakteristiky a cieľov predmetu.

Autori pri spracovaní učiva zvolili netradičný model vysvetľovania učiva, ktorý predpokladá aktívne zapojenie sa žiakov do vyučovacieho procesu pri hľadaní rôznych riešení. Takéto spracovanie vytvára predpoklady na tvorivé využitie učebnice zo strany učiteľa aj žiaka.

Didaktické spracovanie učiva, štruktúra textu a motivačné prvky rešpektujú zásadu primeranosti, postupnosti a názornosti.

- Učebnica napomáha aktivizovať žiakov,
- navádza k hľadaniu rôznych riešení,
- ponúka priestor na tvorivé úlohy a projekty.

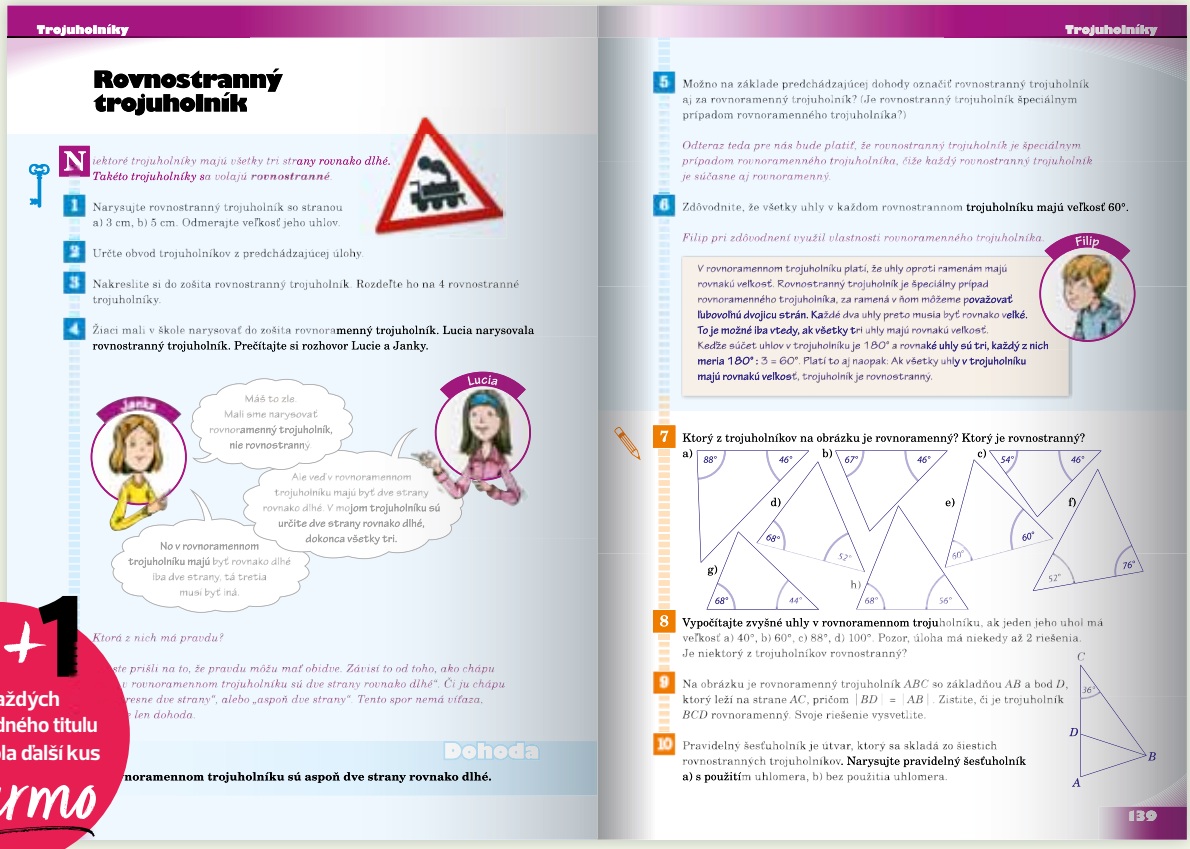

Trojuholníky

Rovnostranný trojuholník

Niektoré trojuholníky majú všetky tri strany rovnako dlhé. Takéto trojuholníky sa volajú **rovnostranné**.

1 Narysujte rovnostranný trojuholník so stranou a) 3 cm, b) 5 cm. Odmerajte veľkosť jeho uhlov.

2 Určte obvod trojuholníkov z predchádzajúcej úlohy.

3 Nakreslite si do zošita rovnostranný trojuholník. Rozdeľte ho na 4 rovnostranné trojuholníky.

4 Žiaci mali v škole narysovať do zošita rovnoramenný trojuholník. Lucia narysovala rovnostranný trojuholník. Prečítajte si rozhovor Lucie a Janky.

Janka: Máš to zle. Mali sme narysovať rovnoramenný trojuholník, nie rovnostranný.

Lucia: Ale veď v rovnoramennom trojuholníku majú byť dve strany rovnako dlhé. V mojom trojuholníku sú určite dve strany rovnako dlhé, dokonca všetky tri.

Janka: No v rovnoramennom trojuholníku majú byť rovnako dlhé iba dve strany, tá tretia musí byť iná.

Ktorá z nich má pravdu?

Ak ste prišli na to, že pravdu môžu mať obidve. Závisí to od toho, ako chápu „rovnoramenný trojuholník sú dve strany rovnako dlhé". Či ju chápu „presne dve strany", alebo „aspoň dve strany". Tento spor nemá víťaza, je len dohoda.

Dohoda

noramennom trojuholníku sú aspoň dve strany rovnako dlhé.

Trojuholníky

5 Možno na základe predchádzajúcej dohody označiť rovnostranný trojuholník aj za rovnoramenný trojuholník? (Je rovnostranný trojuholník špeciálnym prípadom rovnoramenného trojuholníka?)

Odteraz teda pre nás bude platiť, že rovnostranný trojuholník je špeciálnym prípadom rovnoramenného trojuholníka, čiže každý rovnostranný trojuholník je súčasne aj rovnoramenný.

6 Zdôvodnite, že všetky uhly v každom rovnostrannom trojuholníku majú veľkosť 60°.

Filip pri zdôvodnení využil vlastnosti rovnoramenného trojuholníka.

Filip: V rovnoramennom trojuholníku platí, že uhly oproti ramenám majú rovnakú veľkosť. Rovnostranný trojuholník je špeciálny prípad rovnoramenného trojuholníka, za ramená v ňom môžeme považovať ľubovoľnú dvojicu strán. Každé dva uhly preto musia byť rovnako veľké. To je možné iba vtedy, ak všetky tri uhly majú rovnakú veľkosť. Keďže súčet uhlov v trojuholníku je 180° a rovnaké uhly sú tri, každý z nich meria 180° : 3 = 60°. Platí to aj naopak: Ak všetky uhly v trojuholníku majú rovnakú veľkosť, trojuholník je rovnostranný.

7 Ktorý z trojuholníkov na obrázku je rovnoramenný? Ktorý je rovnostranný?

8 Vypočítajte zvyšné uhly v rovnoramennom trojuholníku, ak jeden jeho uhol má veľkosť a) 40°, b) 60°, c) 88°, d) 100°. Pozor, úloha má niekedy až 2 riešenia. Je niektorý z trojuholníkov rovnostranný?

9 Na obrázku je rovnoramenný trojuholník ABC so základňou AB a bod D, ktorý leží na strane AC, pričom $|BD| = |AB|$. Zistite, či je trojuholník BCD rovnoramenný. Svoje riešenie vysvetlite.

10 Pravidelný šesťuholník je útvar, ktorý sa skladá zo šiestich rovnostranných trojuholníkov. Narysujte pravidelný šesťuholník a) s použitím uhlomera, b) bez použitia uhlomera.

139

Učebnica pre 6. ročník – ukážková dvojstrana

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus zadarmo

Príprava **do prímy**

● **EXAM testing**

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

MATEMATIKA

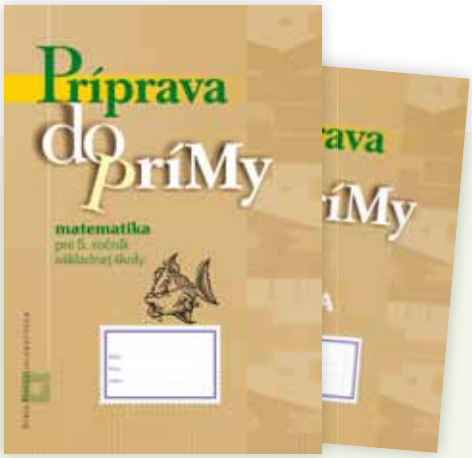

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Pracovné zošity sú zamerané na prípravu na prijímacie pohovory do prímy z predmetov matematika a slovenský jazyk a literatúra. Môžu však slúžiť aj ako doplnkový pracovný zošit pre piatakov. Vzhľadom na zameranie pracovného zošita sa v ňom objavujú aj úlohy, ktoré sú nad rámec vzdelávacieho obsahu 5. ročníka ZŠ (ISCED 2).

Úlohy preverujú nielen vedomosti a zručnosti, ale aj finančnú gramotnosť a čitateľskú gramotnosť, aplikačné schopnosti a ďalšie kľúčové kompetencie.

Riešenia a vysvetlenia riešení nájdete v samostatnom titule, ktorý je určený nielen pre učiteľov, ale aj rodičov a starých rodičov, ktorí budú budúcim primánom pomáhať pri príprave na prijímacie pohovory.

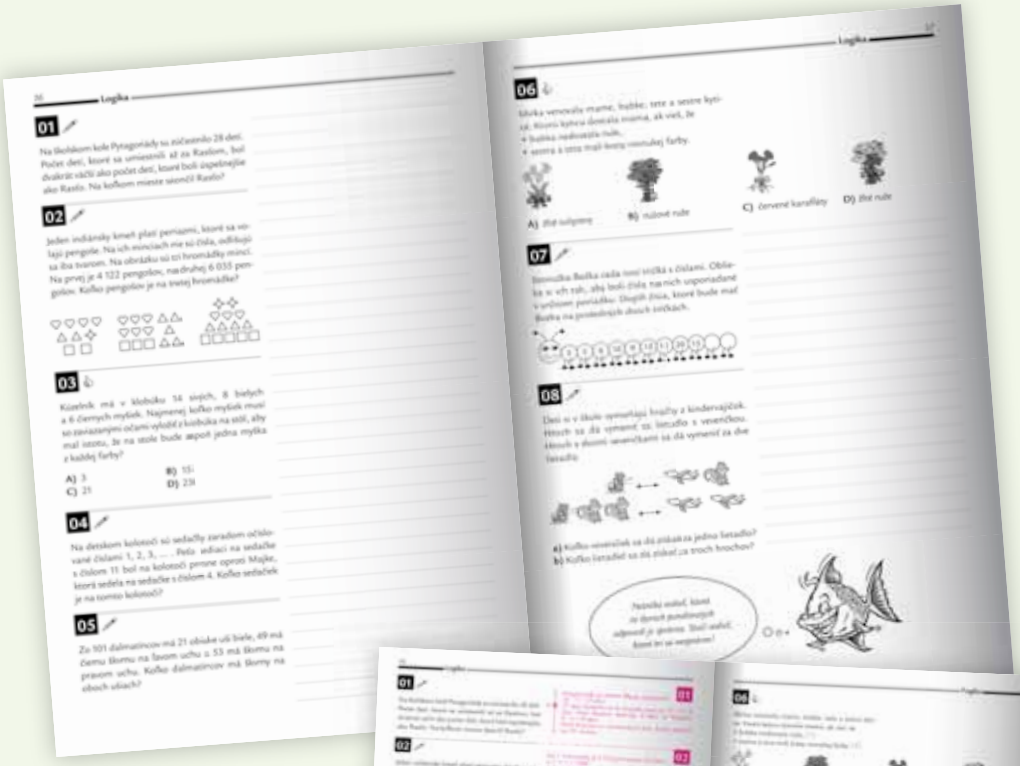

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA *zadarmo,* ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

Riešenia – ukážková dvojstrana

2. STUPEŇ

Fyzika

pracovné zošity pre 6. – 9. ročník ZŠ (1. – 4. roč. GOŠ)

● P. Kriek

UCELENÁ SÉRIA

Séria pracovných zošitov je zameraná nielen na precvičovanie nadobudnutých poznatkov, ale použiteľná je aj priamo pri vysvetľovaní učiva.

Každý pracovný zošit obsahuje bloky s poznámkami, ktorými si žiaci zopakujú podstatu preberaného učiva. Okrem toho ponúkajú aj dostatok priestoru na výpočty a na konci kapitoly krátky test, v ktorom si precvičia učivo a upevnia svoje vedomosti.

Obsahovo korešpondujú s usporiadaním učiva v učebniciach fyziky schválenými ministerstvom školstva. Učebnice vhodne dopĺňajú množstvom úloh, ktoré sú v nich zastúpené v menšej miere. Otvárajú tak priestor na hlbšie precvičenie preberaného učiva a na domácu prípravu žiaka.

DOPLNKOVÉ PRACOVNÉ LISTY
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

Zošit pre učiteľa
Obsahuje podrobné riešenia, námety na riešenia úloh a krátke metodické komentáre.

Geografia

UCELENÁ SÉRIA

pracovné zošity pre 5.–9. ročník ZŠ (1. – 4. roč. GOŠ)

● **P. Bubelíny**

Ucelená séria kvalitných pracovných zošitov, ktoré aktivizujú žiakov, aby vlastnou prácou na úlohách dospeli ku kompetenciám a vedomostiam.

Rozhľadený autor vnáša do diela široké spektrum kontextov a prierezových tém, ktoré sú podčiarknuté vysokokvalitnou grafikou. Nechýba množstvo máp pripravených na mieru.

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

- Vypracovaním jednotlivých úloh žiaci získajú poznatky z danej témy vlastnou samostatnou prácou, učiteľ môže byť len poradcom.
- QR kódy úlohu dopĺňajú alebo rozvíjajú. (Pre tých, ktorí nemajú aplikáciu na skenovanie QR kódov, ponúkame zoznam internetových adries na stiahnutie.)
- Prvky učebnice v podobe poučky alebo doplnkového vysvetlenia.

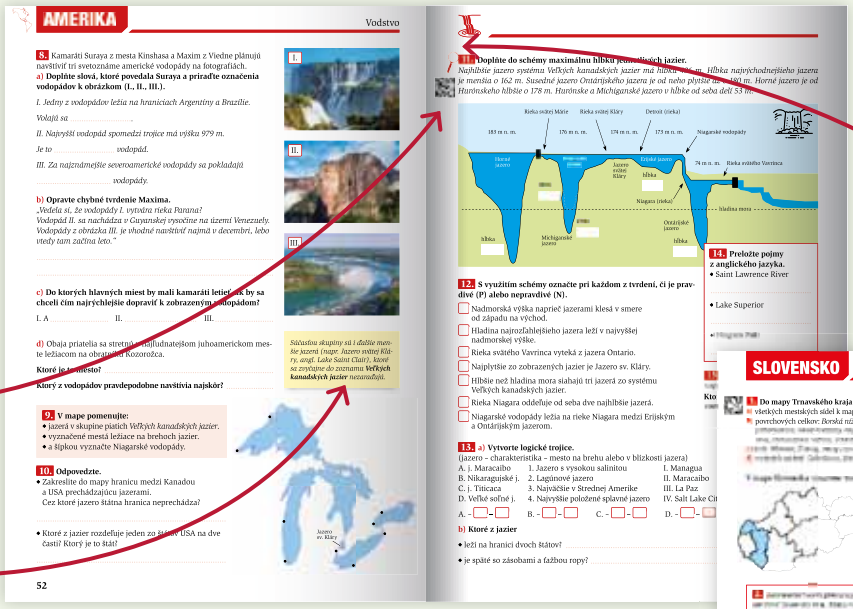

Pracovný zošit – ukážková dvojstrana

- Pri väčšine úloh žiaci pracujú s atlasom a rozvíjajú si aj medzipredmetové vzťahy s matematikou, dejepisom, slovenským a anglickým jazykom.
- Ikonou Lupa sú označené nadstavbové úlohy, určené pre šikovnejších žiakov alebo na prípravu na geografickú olympiádu

DOPLNKOVÉ PRACOVNÉ LISTY
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

- Niektoré úlohy poskytujú viacero podúloh. Učiteľ sa rozhodne, ktoré z nich jeho žiaci vypracujú.

Zošit pre učiteľa
ponúka riešenia a námety riešení.

Zošit pre učiteľa – ukážková strana

2. STUPEŇ

Etická výchova

pracovné zošity pre 5.–9. ročník ZŠ

- **T. Piovarčiová, D. Gogolová** – 5. a 6. ročník
- **H. Macáková** – 7. a 8. ročník
- **D. Gogolová, Ľ. Bagalová** – 9. ročník

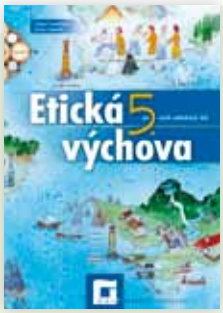

Cieľom pracovných zošitov je naučiť žiakov aplikovať zásady prosociálneho správania do rôznych oblastí života, ako je vzťah k práci, majetku, rodine, spoločnosti, prírode a pod.

Obsahuje súbor aktivít pre každého žiaka rozpracovaný s prehľadne usporiadaným učivom na každú vyučovaciu hodinu podľa platného iŠVP. Etická výchova sa venuje problematike pozitívneho sebahodnotenia a hodnotenia iných. Pomáha riešiť vzťahy k sebe aj druhým, neúctu človeka k človeku, neznášanlivosť, násilie. Pomáha rozvíjať emocionálnu inteligenciu žiakov a zvýšiť atraktívnosť a vážnosť predmetu.

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

UCELENÁ SÉRIA

Pracovný zošit pomáha učiteľovi:

- premyslene organizovať vyučovanie,
- prehlbovať sociálne a komunikačné zručnosti žiakov,
- rozvíjať tvorivosť, iniciatívnosť, koncentráciu a trpezlivosť,
- prepájať etickú výchovu s reálnym životom,
- rešpektovať individualitu a samostatnosť žiakov,
- upevňovať spoluprácu v triede a priateľstvo medzi žiakmi,
- napĺňať Bloomovu taxonómiu poznávacích cieľov.

METODICKÉ POZNÁMKY *na stiahnutie*
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Pracovný zošit pre 8. ročník – ukážková dvojstrana

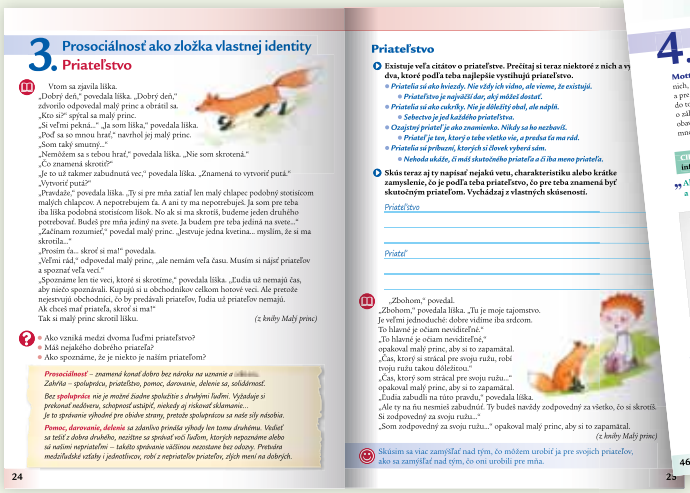
3. Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity
Priateľstvo

Vrom sa zjavila líška.
„Dobrý deň," povedala líška. „Dobrý deň," zdvorilo odpovedal malý princ a obrátil sa. „Kto si?" spýtal sa malý princ.
„Si veľmi pekná..." „Ja som líška," povedala líška.
„Poď sa so mnou hrať," navrhol jej malý princ.
„Som taký smutný..."
„Nemôžem sa s tebou hrať," povedala líška. „Nie som skrotená."
„Čo znamená skrotiť?"
„Je to už zakmer zabudnutá vec," povedala líška. „Znamená to vytvoriť putá."
„Vytvoriť putá?"
„Prawdže," povedala líška. „Ty si pre mňa zatiaľ len malý chlapec podobný stotisícom malých chlapcov. A nepotrebujem ťa. A asi ty ma nepotrebuješ. Ja som pre teba iba líška podobná stotisícom líšok. No ak si ma skrotíš, budeme jeden druhého potrebovať. Budeš pre mňa jediný na svete. Ja budem pre teba jediná na svete..."
„Začínam rozumieť," povedal malý princ. „Jestvuje jedna kvetina... myslím, že si ma skrotila..."
„Prosím ťa... skroť si ma!" povedala.
„Veľmi rád," odpovedal malý princ, „ale nemám veľa času. Musím si nájsť priateľov a spoznať veľa vecí."
„Spoznáme len tie veci, ktoré si skrotíme," povedala líška. „Ľudia už nemajú čas, aby niečo spoznávali. Kupujú si u obchodníkov celkom hotové veci. Ale pretože neexistuje obchodnici, čo by predávali priateľov, ľudia už priateľov nemajú. Ak chceš mať priateľa, skroť si ma!"
Tak si malý princ skrotil líšku. (z knihy Malý princ)

Ako vzniká medzi dvoma ľuďmi priateľstvo?
Máš nejakého dobrého priateľa?
Ako spoznáme, že je niekto je naším priateľom?

Prosociálnosť – znamená konať dobro bez nároku na uznanie a [illegible]
Zahŕňa – spolupráca, priateľstvo, pomoc, darovanie, zdieľanie sa, solidárnosť.
Bez spolupráce nie je možné žiadne spolužitie s druhými ľuďmi. Vyžaduje si prekonať nedôveru, schopnosť ustúpiť, niekedy aj riskovať sklamanie...
Je to správanie výhodné pre obidve strany, pretože spolupráca sa naše sily násobia.
Pomoc, darovanie, zdieľanie sa zdanlivo prináša výhody len tomu druhému. Vedieť sa tešiť z dobra druhého, nezištne sa správať voči ľuďom, ktorých nepoznáme alebo sú našimi nepriateľmi – takéto správanie väčšinou nezostane bez odozvy. Pretože medziľudské vzťahy i jednotlivcov, robí z nepriateľov priateľov, zlých mení na dobrých.

Priateľstvo
Existuje veľa citátov o priateľstve. Prečítaj si teraz niektoré z nich a v[illegible] dva, ktoré podľa teba najlepšie vystihujú priateľstvo.
- *Priateľia sú ako hviezdy. Nie vždy ich vidno, ale vieme, že existujú.*
- *Priateľstvo je najvzácnejší dar, aký môžeš dostať.*
- *Priateľia sú ako cukríky. Nie je dôležitý obsah, ale náplň.*
- *Sebectvo je jed každého priateľstva.*
- *Zoajstvo priateľ je ako znamienko. Nikdy sa ho nezbavíš.*
- *Priateľ je ten, ktorý o tebe všetko vie, a predsa ťa ma rád.*
- *Priateľia sú príbuzní, ktorých si človek vyberá sám.*
- *Nehoda ukáže, či máš skutočného priateľa a či iba meno priateľa.*

Skús teraz aj ty napísať nejakú vetu, charakteristiku alebo krátke zamyslenie, čo je podľa teba priateľstvo, čo pre teba znamená byť skutočným priateľom. Vychádzaj z vlastných skúseností.
Priateľstvo
Priateľ

„Zbohom," povedal.
„Zbohom," povedala líška. „Tu je moje tajomstvo. Je veľmi jednoduché: dobre vidíme iba srdcom. To hlavné je očiam neviditeľné."
„To hlavné je očiam neviditeľné," opakoval malý princ, aby si to zapamätal.
„Čas, ktorý si strácal pre svoju ružu, robí tvoju ružu takou dôležitou."
„Čas, ktorý som strácal pre svoju ružu..." opakoval malý princ, aby si to zapamätal.
„Ľudia zabudli na túto pravdu," povedala líška.
„Ale ty na ňu nesmieš zabudnúť. Ty budeš navždy zodpovedný za všetko, čo si skrotil. Si zodpovedný za svoju ružu..."
„Som zodpovedný za svoju ružu..." opakoval malý princ, aby si to zapamätal. (z knihy Malý princ)

Skúsim sa viac zamýšľať nad tým, čo môžem urobiť ja pre svojich priateľov, ako sa zamýšľať nad tým, čo oni urobili pre mňa.

24 25

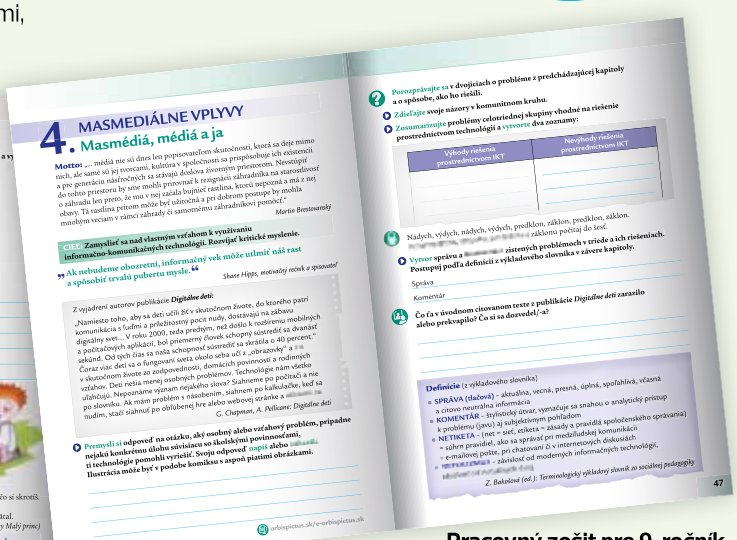
4. MASMEDIÁLNE VPLYVY
Masmédiá, médiá a ja

Motto: „... médiá nie sú dnes len popisovateľom skutočnosti, ktorá sa deje mimo nich, ale samé sú jej svorcami, kultúru v spoločnosti sa prispôsobuje ich existencii a pre generáciu nátržených sa stávajú doslova životným priestorom. Nevstúpiť do tohto priestoru by sme mohli prirovnať k renginársku záhradníka na starosloveňsť o záhradu len preto, že mu v nej zaľaľa bujnieť rastlina, ktorú nepozná a má z nej obavy. Tá rastlina pritom môže byť užitočná a pri dobrom postupe by mohla mnohým veciam v rámci záhrady či samotnému záhradníkovi pomôcť."
Martin Benetsovský

CIEĽ: Zamyslieť sa nad vlastným vzťahom k využívaniu informačno-komunikačných technológií. Rozvíjať kritické myslenie.
„Ak nebudeme obozretní, informačný vek môže utlmiť náš rast a spôsobiť trvalú pubertu mysle."
Shane Hipps, motivačný rečník a spisovateľ

Z vyjadrení autorov publikácie *Digitálne deti*:
„Namiesto toho, aby sa deti učili žiť v skutočnom živote, do ktorého patrí komunikácia s ľuďmi a priateľstvá pocit nudy, dostávajú na zábavu digitálny svet... V roku 2000, teda predtým, než došlo k rozšíreniu mobilných a počítačových aplikácií, bol priemerný človek schopný sústrediť sa zhruba 12 sekúnd. Od tých čias sa naša schopnosť sústrediť sa dvanásť sekúnd. Čoraz viac deti sa o fungovaní sveta okolo seba učí z „obrazovky" a [illegible] v skutočnom živote zo zodpovednosti, domácich povinností a rodinných vzťahov. Deti nečítajú mnohé osobných problémov. Technológie nám všetko ulahčujú. Nepoznáme vyznam nejakého slova? Stačí po kalkulačke, keď sa pa slovníku. Ak mám problém s násobením, stačí po kalkulačke, keď sa mudím, stačí stiahnuť po obľúbenej hre alebo webovej stránke a [illegible]
G. Chapman, A. Pelicane: Digitálne deti

Premyslí si odpoveď na otázku, ako osobný alebo vzťahový problém, prípadne nejakú konkrétnu úlohu súvisiacu so školskými povinnosťami, ti technológie pomohli vyriešiť. Svoju odpoveď napíš alebo [illegible] Ilustráciu môže byť v podobe komiksu s aspoň piatimi obrázkami.

orbispictus.sk/e-orbispictus.sk
46

Porozprávajte sa v dvojiciach o probléme z predchádzajúcej kapitoly a o spôsobe, ako ho riešili.
Zdieľajte svoje názory v komunitnom kruhu.
Zosumarizujte problémy celotriednej skupiny vhodné na riešenie prostredníctvom technológií a vytvorte dva zoznamy:

Výhody riešenia prostredníctvom IKT	Nevýhody riešenia prostredníctvom IKT

Nádych, výdych, nádych, výdych, predškol, záklon, predškol, záklon. Nádych, výdych, nádych, výdych, predškol, záklon, predškol, záklon. Nádych, výdych, nádych, výdych, predškol, záklon, predškol, záklon, predškol, záklon

2. STUPEŇ

Dejepis

Pátrame po minulosti

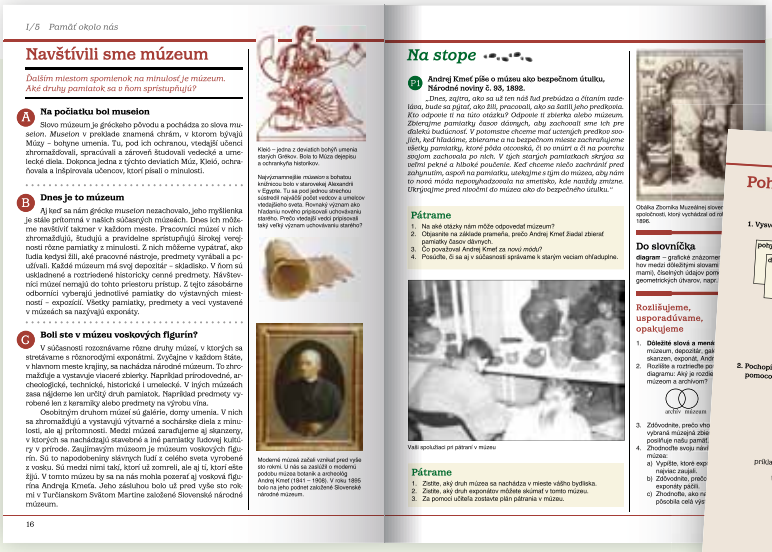

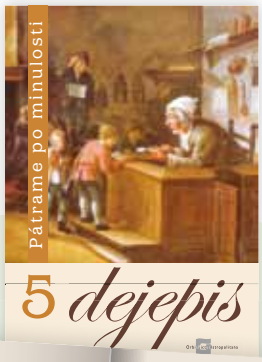

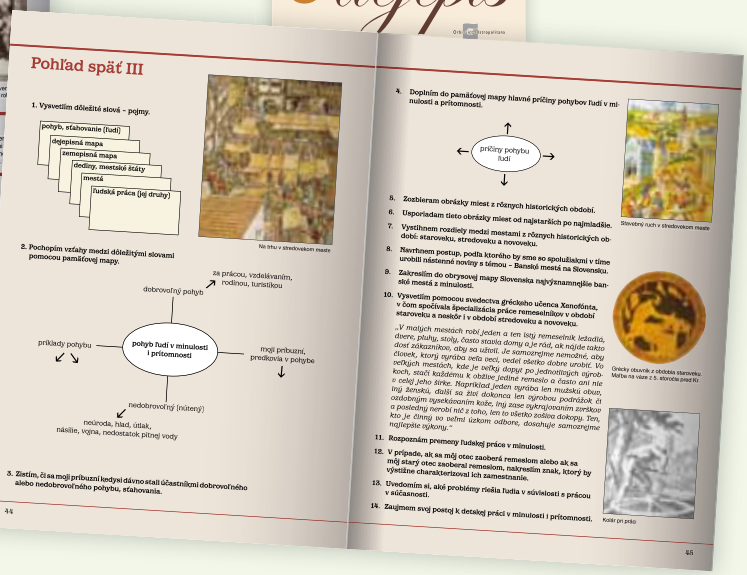

Dejepis 5
Pátrame po minulosti

● **V. Kratochvíl, M. Daniš**

Pátrame po minulosti je výkladovo-pracovný typ učebníc. Uvádza žiakov vekuprimeraným spôsobom do sveta histórie a dejepisu. Žiaci aj prostredníctvom učebnice pochopia ich dôležitosť. Autori sa snažili prebudiť záujem a rozvinúť pozitívny vzťah žiakov k histórii aj dejepisu. Dôraz nie je kladený na znalosť historicko-politických faktov, ale na rozvoj a vyjadrovanie predstáv o histórii.

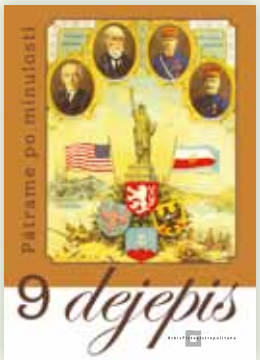

Dejepis 9
Pátrame po minulosti

● **D. Kováč, V. Kratochvíl**

Učebnica moderným spôsobom prináša prehľad kľúčových udalostí v Európe, vo svete a v národných dejinách v 20. storočí.

Tituly **s finančným príspevkom**

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

Aktuálny zoznam titulov nášho vydavateľstva s finančným príspevkom ministerstva školstva nájdete na stránke **www.edicnyportal.iedu.sk**

+ ĎALŠIE TITULY POČAS ROKA

NOVÝ Slovenský jazyk
pre stredné školy

- **M. Caltíková a kol.**

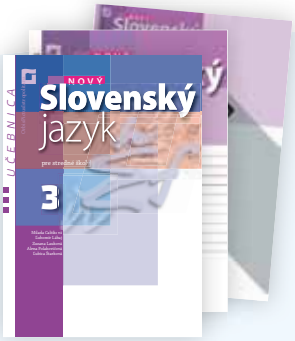

Pripravujeme

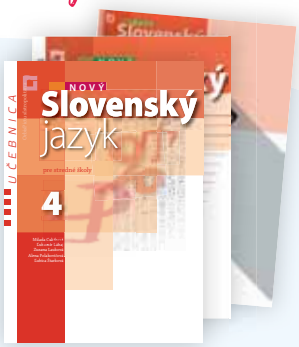

Učebnica

- Obsahuje vyvodzovanie a aplikáciu jazykového a slohového učiva.
- Poskytuje prehľad gramatiky.
- Jej súčasťou sú ukážkové slohové útvary a námety na diskusiu o jazyku a komunikácii.
- Slúži ako východiskový materiál výučby.

Zošit pre študenta

- Nahrádza poznámkový zošit.
- Obsahuje premyslené vyvodzovacie, precvičovacie, aplikačné, tvorivé i problémové úlohy.
- Spája jazykové prostriedky s praktickou a efektívnou komunikáciou.
- Obsahuje prípravu na školské písomné práce, testy, rôzne typy jazykových produktov.
- Šetrí čas učiteľovi i žiakovi.

Zošit pre učiteľa

- Je totožný s pracovným zošitom.
- Obsahuje aj riešenia úloh a vysvetlenie ich zámeru.
- Poskytuje prehľadné vyznačenie hľadaných javov priamo v texte.

Učebnica – ukážková strana

Zošit pre študenta – ukážková strana

Zošit pre učiteľa – ukážková strana

20+1
ZOŠIT PRE UČITEĽA
zadarmo,
ak si objednáte 20 ks pracovných zošitov.

DOPLNKOVÉ MATERIÁLY
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Ťahák NOVÝ Slovenský jazyk – ľahká cesta k maturite

● M. Caltíková, A. Polakovičová

Pripravujeme

Prehľadná pomôcka vhodná pri príprave na maturitu. Obsahuje všetko, čo budúci maturant potrebuje vedieť zo slovenského jazyka.

Ťahák je vhodný pre všetkých stredoškolákov, ktorých čaká maturita, alebo pre tých, ktorí ho chcú používať ako pomôcku na hodinách slovenčiny od 1. ročníka SŠ (5. ročníka GOŠ).

Obsahom nadväzuje na sériu učebníc a pracovných zošitov NOVÝ Slovenský jazyk pre stredné školy (M. Caltíková a kol.). Zohľadňuje cieľové požiadavky na maturantov zo slovenského jazyka a literatúry a je spracovaný v súlade s iŠVP.

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus *zadarmo*

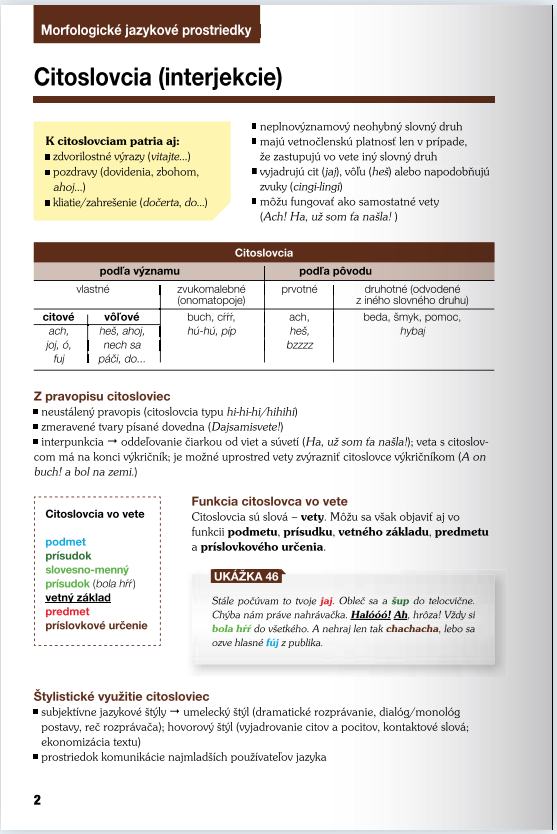

Morfologické jazykové prostriedky

Citoslovcia (interjekcie)

K citoslovciam patria aj:
- zdvorilostné výrazy (*vítajte...*)
- pozdravy (dovidenia, zbohom, *ahoj...*)
- kliatie/zahrešenie (*dočerta, do...*)

- neplnovýznamový neohybný slovný druh
- majú vetnočlenskú platnosť len v prípade, že zastupujú vo vete iný slovný druh
- vyjadrujú cit (*áj*), vôľu (*heš*) alebo napodobňujú zvuky (*cingi-lingi*)
- môžu fungovať ako samostatné vety (*Ach! Ha, už som ťa našla!*)

Citoslovcia				
podľa významu			podľa pôvodu	
vlastné		zvukomalebné (onomatopoje)	prvotné	druhotné (odvodené z iného slovného druhu)
citové	**vôľové**			
ach, joj, ó, fuj	*heš, ahoj, nech sa páči, do...*	*buch, crík, hú-hú, pip*	*ach, heš, bzzzz*	*beda, šmyk, pomoc, hybaj*

Z pravopisu citosloviec
- neustálený pravopis (citoslovcia typu *hi-hi-hi/híhihi*)
- zmeravené tvary písané dovedna (*Dajsamisvete!*)
- interpunkcia → oddeľovanie čiarkou od viet a súvetí (*Ha, už som ťa našla!*); veta s citoslovcom má na konci výkričník; je možné uprostred vety zvýrazniť citoslovce výkričníkom (*A on buch! a bol na zemi.*)

Citoslovcia vo vete
podmet
príslovkové určenie
slovesno-menný prísudok (*bola hrí*)
vetný základ
predmet
príslovkové určenie

Funkcia citoslovca vo vete
Citoslovcia sú slová – **vety**. Môžu sa však objaviť aj vo funkcii **podmetu**, **prísudku**, **vetného základu**, **predmetu** a **príslovkového určenia**.

UKÁŽKA 46
*Stále počúvam to tvoje **jaj**. Oblečsa a **šup** do telocvičňe. Chýba nám práve nahrávačka. **Halóóó! Áh**, hrôza! Vždy si **bola hrí** do všetkého. A nehraj len tak **chachacha**, lebo sa ozve hlasné **fúj** z publika.*

Štylistické využitie citosloviec
- subjektívne jazykové štýly → umelecký štýl (dramatické rozprávanie, dialóg/monológ postavy, reč rozprávača); hovorový štýl (vyjadrovanie citov a pocitov, kontaktové slová; ekonomizácia textu)
- prostriedok komunikácie najmladších používateľov jazyka

2

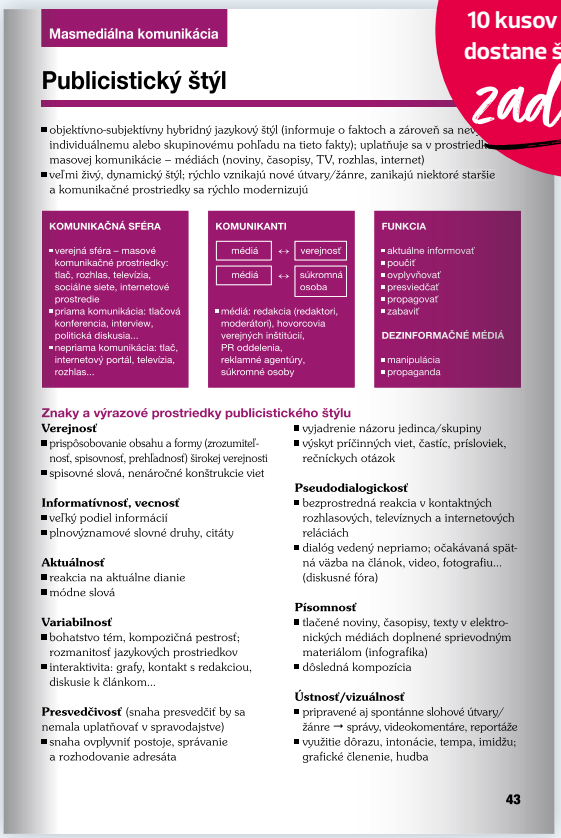

Masmediálna komunikácia

Publicistický štýl

- objektívno-subjektívny hybridný jazykový štýl (informuje o faktoch a zároveň sa nev individuálnemu alebo skupinovému pohľadu na tieto fakty); uplatňuje sa v prostriedi masovej komunikácie – médiách (noviny, časopisy, TV, rozhlas, internet)
- veľmi živý, dynamický štýl; rýchlo vznikajú nové útvary/žánre, zanikajú niektoré staršie a komunikačné prostriedky sa rýchlo modernizujú

KOMUNIKAČNÁ SFÉRA
- verejná sféra – masové komunikačné prostriedky: tlač, rozhlas, televízia, sociálne siete, internetové prostredie
- priama komunikácia: tlačová konferencia, interview, politická diskusia...
- nepriama komunikácia: tlač, internetový portál, televízia, rozhlas...

KOMUNIKANTI
médiá ↔ verejnosť
médiá ↔ súkromná osoba
- médiá: redakcia (redaktori, moderátori), hovorcovia verejných inštitúcií, PR oddelenia, reklamné agentúry, súkromné osoby

FUNKCIA
- aktuálne informovať
- poučiť
- ovplyvňovať
- presvedčať
- propagovať
- zabaviť

DEZINFORMAČNÉ MÉDIÁ
- manipulácia
- propaganda

Znaky a výrazové prostriedky publicistického štýlu

Verejnosť
- prispôsobovanie obsahu a formy (zrozumiteľnosť, spisovnosť, prehľadnosť) širokej verejnosti
- spisovné slová, nenáročné konštrukcie viet

Informatívnosť, vecnosť
- veľký podiel informácií
- plnovýznamové slovné druhy, citáty

Aktuálnosť
- reakcia na aktuálne dianie
- módne slová

Variabilnosť
- bohatstvo tém, kompozičná pestrosť; rozmanitosť jazykových prostriedkov
- interaktivita: grafy, kontakt s redakciou, diskusie k článkom...

Presvedčivosť (snaha presvedčiť by sa nemala uplatňovať v spravodajstve)
- snaha ovplyvniť postoje, správanie a rozhodovanie adresáta
- vyjadrenie názoru jedinca/skupiny
- výskyt príčinných viet, častíc, prísloviek, rečníckych otázok

Pseudodialogickosť
- bezprostredná reakcia v kontaktných rozhlasových, televíznych a internetových reláciách
- dialóg vedený nepriamo; očakávaná spätná väzba na článok, video, fotografiu... (diskusné fóra)

Písomnosť
- tlačené noviny, časopisy, texty v elektronických médiách doplnené sprievodným materiálom (infografika)
- dôsledná kompozícia

Ústnosť/vizuálnosť
- pripravené aj spontánne slohové útvary/žánre → správy, videokomentáre, reportáže
- využitie dôrazu, intonácie, tempa, imidžu; grafické členenie, hudba

43

Literatúra

pre stredné školy

UCELENÁ SÉRIA

● **A. Polakovičová a kol.**

Obľúbená učebnica pre stredné školy, ktorá rešpektuje rôzne typy škôl, predstavuje výnimočnú koncepciu literatúry postavenú na konštruktivizme a komunikačno–zážitkovom modeli vyučovania.

Prelína sa v nej žánrový a literárnoteoretický princíp s literárnohistorickým prístupom. Učebnica spája s literatúrou aj dejepis, dejiny umenia i náuku o spoločnosti. Žiak si tak vytvára ucelenú predstavu o umení, kultúre, minulosti a literatúre. Učebnica okrem výkladového textu, ktorý dopĺňa bohatý ilustračný materiál, obsahuje aj ukážky vybraných diel a úlohy k nim. Práve vypracúvaním úloh má žiak dospieť ku kompetenciám a poznatkom určených iŠVP.

DOPLNKOVÉ MATERIÁLY
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Zbierka textov a úloh z literatúry

Obsahuje ďalšie ukážky diel s úlohami, prehľadové tabuľky literárnej teórie, ukážky žiackych interpretácií a **riešenia úloh**.

AUDIO Literatúra pre stredné školy

Cieľom audionahrávok **Čítajme ušami** je sprostredkovať žiakom umelecký text hlasovou interpretáciou ich rovesníkov, ukázať možnosti práce s textom, povzbudiť žiakov k čítaniu literatúry s využitím hlasového potenciálu a predviesť správnu výslovnosť pri čítaní.

STREDNÉ ŠKOLY

Ťahák Literatúra – ľahká cesta k maturite

● A. Polakovičová, M. Caltíková

- **Súčasť série Literatúra pre stredné školy I. – IV. (A. Polakovičová a kol.).**
- **Vhodný pre všetkých stredoškolákov na prípravu na maturitu alebo pre žiakov na hodiny literatúry priebežne od 1. roč. SŠ.**
- **Zohľadňuje cieľové požiadavky na maturantov zo slovenského jazyka a literatúry a je spracovaný v súlade s iŠVP.**

10+1
Už za každých 10 kusov jedného titulu dostane škola ďalší kus zadarmo

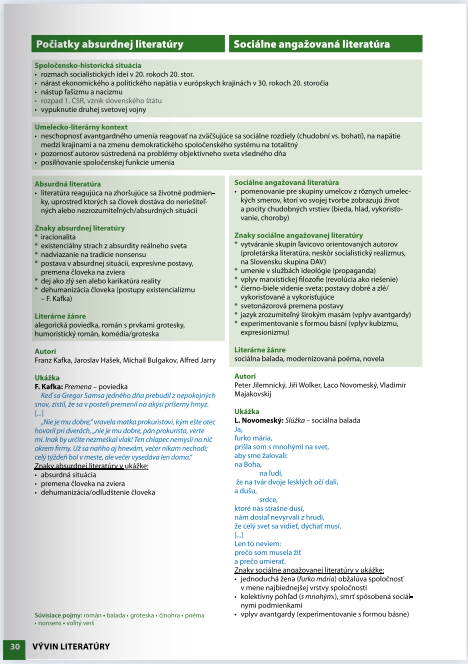

Počiatky absurdnej literatúry | **Sociálne angažovaná literatúra**

Spoločensko-historická situácia
- rozmach socialistických idei v 20. rokoch 20. stor.
- nárast ekonomického a politického napätia v európskych krajinách v 30. rokoch 20. storočia
- nástup fašizmu a nacizmu
- rozpad I. ČSR, vznik slovenského Štátu
- vypuknutie druhej svetovej vojny

Umelecko-literárny kontext
- neschopnosť avantgardného umenia reagovať na zväčšujúce sa sociálne rozdiely (chudobní vs. bohatí), na napätie medzi krajinami a na zmenu demokratického spoločenského systému na totalitný
- pozornosť autorov sústredená na problémy objektívneho sveta všedného dňa
- posilňovanie spoločenskej funkcie umenia

Absurdná literatúra
- literatúra reagujúca na zhoršujúce sa životné podmienky, uprostred ktorých sa človek dostáva do neriešiteľných alebo nezrozumiteľných/absurdných situácií

Znaky absurdnej literatúry
- iracionalita
- existenciálny strach z absurdity reálneho sveta
- nadväzanie na tradície nonsensu
- postava v absurdnej situácii, expresívne postavy, premena človeka na zviera
- dej ako jav sen alebo karikatúra reality
- dehumanizácia človeka (postupy existencializmu – F. Kafka)

Literárne žánre
alegorická poviedka, román s prvkami grotesky, humoristický román, komédia/groteska

Autori
Franz Kafka, Jaroslav Hašek, Michail Bulgakov, Alfred Jarry

Ukážka
F. Kafka: *Premena* – poviedka
„Keď sa Gregor Samsa jedného dňa prebudil z nepokojných snov, zistil, že sa v posteli premenil na akýsi príšerný hmyz.
[...]
„Nie je mu dobre," vravela matka prokuristovi, kým elše otec, hovoril pri dverách, „ale je mu dobre, pán prokuristo, verte mi. Inak by určite nezmeškal vlak! Ten chlapec nemyslí na nič okrem firmy. Už za neho aj hnevám, večer nikam nechodí, celý týždeň bol v meste, ale večer vysedáva len doma."
Znaky absurdnej literatúry v ukážke:
- absurdná situácia
- premena človeka na zviera
- dehumanizácia/odľudštenie človeka

Sociálne angažovaná literatúra
- pomenovanie pre skupiny umelcov z rôznych umeleckých smerov, ktorí vo svojej tvorbe zobrazujú život a pocity chudobných vrstiev (bieda, hlad, vykorisťovanie, choroby)

Znaky sociálne angažovanej literatúry
- vytváranie skupín ľavicovo orientovaných autorov (proletárska literatúra, neskôr socialistický realizmus, na Slovensku skupina DAV)
- umenie v službách ideológie (propaganda)
- vplyv marxistickej filozofie (revolúcia ako riešenie)
- čiernobiele videnie sveta; postavy dobré a zlé/ vykorisťované a vykorisťujúce
- svetonázorová premena postavy
- jazyk zrozumiteľný širokým masám (vplyv avantgardy)
- experimentovanie s formou básní (vplyv kubizmu, expresionizmu)

Literárne žánre
sociálna balada, modernizovaná poéma, novela

Autori
Peter Jilemnický, Jiří Wolker, Laco Novomeský, Vladimír Majakovskij

Ukážka
L. Novomeský: *Slúžka* – sociálna balada
Ja,
furko mária,
prišla som s mnohými na svet,
aby sme žalovali:
na Boha,
na ľudí,
že na tvár dvoje leskných očí dali,
a dušu,
srdce,
ktoré nás strašne dusí,
nám dosiaľ nevyrvali z hrudi,
že celý svet sa vidieť, dýchať musí.
[...]
Len to neviem:
prečo som musela žiť
a prečo umierať.
Znaky sociálne angažovanej literatúry v ukážke:
- jednoduchá žena (*furko mária*) obsluhuje spoločnosť v mene najbiednejšej vrstvy spoločnosti
- kolektívny pohľad (*s mnohými*), smrť spôsobená sociálnymi podmienkami
- vplyv avantgardy (experimentovanie s formou básne)

Súvisiace pojmy: román • balada • groteska • činohra • poéma • nonsens • voľný verš

30 VÝVIN LITERATÚRY

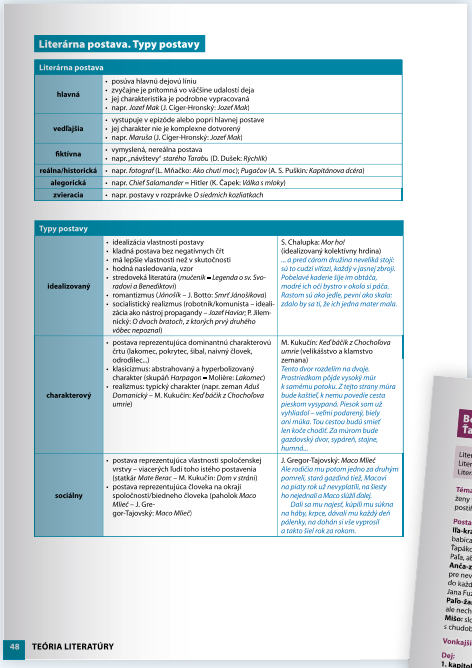

Literárna postava. Typy postavy

Literárna postava	
hlavná	• posúva hlavnú dejovú líniu • zvyčajne je prítomná vo väčšine udalostí deja • jej charakteristika je podrobne vypracovaná • napr. *Jozef Mak* (J. Ciger-Hronský: *Jozef Mak*)
vedľajšia	• vystupuje v epizóde alebo popri hlavnej postave • jej charakter nie je komplexne dotvorený • napr. *Maruša* (J. Ciger-Hronský: *Jozef Mak*)
fiktívna	• vymyslená, nereálna postava • napr. „nahvitrený" *starého Taraba*, (D. Dušek: *Rýchlik*)
reálna/historická	• napr. *fotograf* (L. Mňačko: *Ako chuť moc*); *Pugačov* (A. S. Puškin: *Kapitánova dcéra*)
alegorická	• napr. *Chief Salamander* – Hitler (K. Čapek: *Válka s mloky*)
zvieracia	• napr. postavy v rozprávke *O siedmich kozliatkach*

Typy postavy		
idealizovaný	• idealizácia vlastností postavy • kladná postava bez negatívnych čŕt • má lepšie vlastnosti než v skutočnosti • hodná nasledovania, vzor • stredoveká literatúra (*mučenik* – *Legenda o sv. Svoradovi a Benediktovi*) • romantizmus (*Alenčík* – J. Botto: *Smrť Jánošíkova*) • socialistický realizmus (robotník/komunista – idealizácia ako nástroj propagandy – *Jozef Hrevair*; P. Jilemnický: *O dvoch bratoch, z ktorých prvý druhého vôbec nepoznal*)	Š. Chalupka: *Mor ho!* (idealizovaný kolektívny hrdina) *... a pred cárom družina neveliká stojí: sú to cudzí vítazi, každý v jasnej zbroji. Pobelavé kadere líje im obtáča, modré ich oči bystro v okolo si pláča. Rostom sú ako jedle, pevní ako skalisk: zdalo by sa ti, že ich jedna mater mala.*
charakterový	• postava reprezentujúca dominantnú charakterovú črtu (lakomec, pokrytec, šibal, naivný človek, odrodilec...) • klasicizmus: abstrahovaný a hyperbolizovaný charakter (skupáň *Harpagon* – Molière: *Lakomec*) • realizmus: typický charakter (napr. zeman *Aduš Domanický* – M. Kukučín: *Keď bačík z Chochoľova umrie*)	M. Kukučín: *Keď bačík z Chochoľova umrie* (veľkášstvo a klamstvo zemana) *Tento dvor rozdelím na dvoje. Prostriedkom pôjde vysoký múr k samému potoku. Z tejto strany múra bude kaštieľ, k nemu povedie cesta pieskom vysypaná. Piesok som už vyhladil – veľmi podrenej, biely ani múka. Tou cestou ľudsí smieť len koče chodiť. Za múrom bude gazdovský dvor, sypáreň, stajne, humnú...*
sociálny	• postava reprezentujúca vlastnosti spoločenskej vrstvy – viacerých ľudí toho istého postavenia (sluták *Matei Ikenar* – M. Kukučín: *Dom v stráni*) • postava reprezentujúca človeka na okraji spoločnosti/biedneho človeka (pahoľok *Maco Mlieč* – J. Gregor-Tajovský: *Maco Mlieč*)	J. Gregor-Tajovský: *Maco Mlieč* *Ale rodičia mu potom jedno za druhým pomreli, starú gazdiná tiež. Macovi na piaty rok už nevyplatili, na šesty ho nejedinali a Maco skúšil ďalej.* *Dali sa mu najesť, kúpili mu súkna na haby, krpce, dávali mu každý deň polenky, na dohán si vie vyprosiť a takto šiel rok za rokom.*

48 TEÓRIA LITERATÚRY

Povinné diela

pripomenú žiakovi základné obsahové i formálne prvky diela.

Božena Slančíková-Timrava: Tapákovci

Literárny druh: **epika**
Literárny žánr: **novela**
Literárne obdobie: **realizmus**

Téma: zaostalé životné podmienky na dedine; postavenie ženy v rodine a v spoločenstve dediny; postavenie telesne postihnutej osoby v súdobej spoločnosti

Postavy:
Ila-kráľovná: najstaršia nevesta, slúžka u učiteľa, babica v obecnej službe; snaží sa zmeniť spôsob života Tapákovcov; rázna, emancipovaná; presvedčí svojho muža Paľa, aby postavil nový dom
Anča-zmija: ochmutná stará dievka, vyšíva čepce pre nevesty; navonok hašterivá a zatrpknutá, zapára do každého, kto je šťastný; vnútri nedva a citlivá (miluje Jana Fuzákovie); brat Mišo ju nazýva zmijou
Paľo-žartovník: ilin manžel; typický Tapák – pracovitý, ale nechce sa mu zmeniť zabehaný spôsob života
Miša: slúbodný Tapák, Aničin mláďac; chce sa oženiť s chudobnou slúžkou, no Anča mu to nedovolí

Vonkajšia kompozícia: 5 kapitol

Dej:
1. kapitola: obraz spôsobu života Tapákovcov (4 bratia s rodinami, Mišo a Anča); Ila oznamuje mužovi, že v zaostalých podmienkach nehodlá žiť; Paľo jej neverí, lebo už raz odišla a vrátila sa; konflikt medzi Ilou a Aničou;
2. kapitola: Tapákovci po večeri v zatuchnutej izbe; konflikt medzi Mišom a Aničou; Anča má vyšiť čepiec do slúžby k *pánu rechtorke* (učiteľke)
3. kapitola: Ila slúži pani učiteľovej a dúfa, že Paľo pu rlu prídu; konflikt medzi Aničou a Paľom (Anča by chcela, aby Jeno za ňu hanbu *Kmrt dodimuď*, ale nechce sa mu zmeniť zabehaný spôsob života
4. kapitola: Ila zistuje, že si idealizovala službu v škole, zaobchádzajú s ňou ako so slúžkou, nie ako *s ovládenou* dom; nosiť jej ako babici zakáže slúžiť – môže mať len jednu funkciu: u Tapákovcov sa nič nezmení, kormidlo preberá ďalšia nevesta

Forma:
- rytmicky neviazaná reč/próza
- on-rozprávanie (vševediaci rozprávač, 3. os. sg.)
- dôraz na vnútro človeka (vnútorné monológy; takmer chýbajú opisy prírody a detailné opisy postáv)
- charakteristika postáv (priama, nepriama; individuálna, skupinová; koncentrovaná (cez spojovník; *Ilo-kráľovná, Anča-zmija, Paľo-žartovník*)
- kontrast (Anča: krásna tvár – chorá telo; akčná Ila – neaktívny Paľo)
- konflikt (*interpersonálny*: Anča – Mišo, Anča – Ila, Ila – Paľo; *osobný*: Paľo, Ila)

Znaky realizmu:
- téma: kritický pohľad na súveký slovenský dedinu (spor moderný ľud s Tapákovcami, žijúcimi v stereotypoch predkov)
- vnútorný svet dedinského človeka
- zameranie na sociálnu situáciu a psychiku postavy

Ivan Krasko (vlastný výber)

Literárny druh: **lyrika**
Literárny žánr: **báseň**
Literárny smer: **symbolizmus**

Téma: vnútorné pocity a prežívanie lyrického subjektu; teska, samota, opustenosť, ale aj národná problematika (neslobodný, národný útlak) a sociálna problematika (bieda, sociálny útlak)

Z tvorby:
intímna lyrika: *Topoľe* (citové rozpoloženie lyrického hrdinu, osamelosť, filozofické a existenciálne bôle, neriešiteľné otázky o živote a smrti)
ľúbostná lyrika: *Pieseň* (frustrácia, nenaplnená láska; poznanie, že *žiť sa musí / pre človeka*)
spoločenská lyrika: *Jehovah* (frustrácia z pasivity národa, prvolávanie pomsty na národ, ktorý sa dôsledne nebráni maďarizácii: *nechce vedieť, že sa pripodlieva, / že z chmárnej túmi poplašný zvon huči*)
deskriptívna lyrika: *Vesper dominicae* (prírodný výnimočná žena v živote básnika)

Ukážka:
Chladný dáždik
Chladný dáždik prší, prší.
Po doline, po návrší
zobla jeseň žltosť prúdia,
rozsiewa ju z pál rubáda.
Mojím licom slzo pada –
srdce východ bálu hládá,
znelaja ho, hej, si naka,
prepínia, srdce puká..

Forma:
- rytmicky viázaná reč/poezia
- sylabotonický veršový systém (daktyl, trochej; dakty.
- (otrochejský verš), zaclanky voľného verša
- inšpirácia hudbou/piesňou – refrén, opakovanie motívov (*Pieseň, Chladný dáždik, Topoľe*), opakovanie citoslovieo na začiatku každej strofy (*Topoľe*)
- stupňovanie obsahu/výpovede (*Topoľe*)
- epizácia lyriky/baladickosť (*Balada o jednej milej*)
- žalmickosť (*Jehovah*)
- kontrastné motívy, asociácie
- symbol (*topoľe, nebo, chladný dáždik*)
- fabozvnosť (*... prší, prší. / Po doline, po návrší. .*)
- knižné slová (*mirnáná*)

Znaky symbolizmu v Kraskovej poézii:
- náznakovosť, mnohovýznamovosť, symbolika
- individualizmus, subjektivizácia (splynutie/prekrývanie básnika s lyrickým subjektom)
- intimnosť výpovede
- zachytenie pesimistických nálad
- obraznosť a zmyslovosť (senzualizmus: *mňa ľadá, zeleň lesa, modro nebo, strieho rany, chladný dáždik..*)
- využívanie knižných slov, biblizmov
- národná a sociálna téma (kritický postoj)

78 POVINNÉ DIELA

Vývin literatúry

ponúka chronologický prehľad literárnych období a smerov. Jednotlivé témy farebne korešpondujú s učebnicami.

POŠTOVNÉ A BALNÉ NEPLATÍTE

Teória literatúry

obsahuje stručný prehľad literárnych pojmov s názornými ukážkami.

Občianska náuka

pre stredné školy

● Š. Bojnák

Inak, ako ste boli zvyknutí

Občianska náuka nás bude nútiť reflektovať naše doterajšie konanie, a tým dospieť k hlbšiemu sebapoznaniu. Prostredníctvom zážitkového vyučovania bude vytvárať situácie, ktoré umožnia priamo nacvičiť a prežiť okolnosti, s ktorými sa môžete v živote stretnúť: „sprítomní" problémy, ktoré riešite a ktoré majú dosah na vaše životy. Občianska náuka vám pomôže naformulovať vlastné názory či zaujať postoje a podporí vašu tvorivosť a vynaliezavosť.

PREZENTÁCIE
na stiahnutie
www.orbispictus.sk
www.e-orbispictus.sk

Tri kroky k úspechu

1. **Problém** navodí tému hodiny.
2. **Úlohy** napomáhajú osvojeniu si učiva.
3. **Reflexia** overí, do akej miery učivu žiaci porozumeli.

Motivácia venovaná Jozefovi – bežnému obyvateľovi Slovenska, ktorý prekonáva rôzne situácie. Príbeh evokuje problém, provokuje či inšpiruje žiakov pre danú tému.

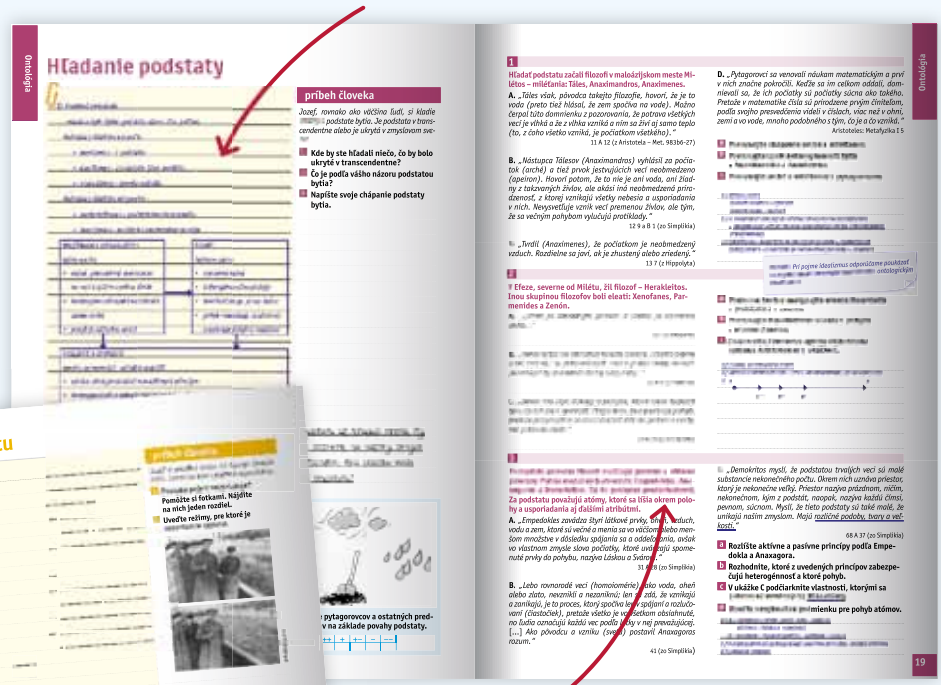

Zošit pre učiteľa – ukážková dvojstrana

Priestor na poznámky z výkladu na hodine.

QR kód vás odkáže na www.e-orbispictus.sk, kde nájdete prezentácie k učivám a testy na overenie vedomostí.

Reflexia nabáda na zopakovanie a spätnú väzbu, čo si žiaci zapamätali a osvojili.

Hodnotenie hodiny na posúdenie kognitívnej úrovne a pragmatickosti vyučovacej hodiny.

Zošit pre študenta – ukážková strana

Úlohy, ktorými žiaci dospejú k vedomostiam, zručnostiam a schopnostiam sformulovať vlastné názory či zaujať postoje. Analýzou zdrojov sa trénuje rozpoznanie príčin i dôsledkov, čo je cieľom vyučovania občianskej náuky. Zošit podnecuje aj zážitkové vyučovanie, ktoré umožní nacvičiť a prežiť situácie zo života. Obsahuje aj produkčné úlohy, kde sa dáva priestor tvorivosti.

Matematika

pre 2. ročník gymnázií (6. ročník GOŠ)

● Z. Kubáček

Štátna učebnica matematiky pre 2. ročník gymnázií so štvorročným štúdiom sa skladá z dvoch častí.

Okrem základného učiva v nej žiak i učiteľ nájdu dôležité poznámky k učivu či zaujímavé fakty z histórie, jazyka a praktického využitia matematiky. Všetky dôležité informácie žiak nájde na žltých kartách. Rovnako obsahuje aj prvky zamerané na finančnú i čitateľskú gramotnosť.

Zbierka úloh pre stredné školy

● I. Kohanová – V. Babišová – D. Ševerová – H. Tichá

Matematika 1 – Zbierka úloh pre stredné školy je výnimočnou zbierkou originálnych úloh, ktoré plnohodnotne pokryjú učivo matematiky 1. ročníka všetkých stredných škôl a maturantov.

Študent a učiteľ v nej nájdu nielen klasické „školské úlohy“, ale aj praktické úlohy z bežného života, aplikačné úlohy a mnoho matematických zaujímavostí. V závere každej kapitoly je zhrňujúci test, určený na overenie osvojených vedomostí a zručností. Súčasťou zbierky je aj kapitola Výsledky úloh, v ktorej nájdete nielen výsledky zadaní, ale aj podrobné návody na riešenia. Autorský a lektorský kolektív tvoria stredoškolskí učitelia matematiky s dlhoročnou praxou.

Slovo

literárna súťaž v love slov pre žiakov základných a stredných škôl

Literárna súťaž ponúka výborný štartovací priestor pre mladých začínajúcich umelcov, o ktorých sa možno raz bude učiť!

Už tento rok sa budete môcť prihlásiť do 7. ročníka literárnej súťaže a vyhrať tak možnosť publikovania svojej tvorby v zborníku Slovo.

Tvorivosť a fantáziu autorov súťažných príspevkov bude posudzovať odborná porota tvorená osobnosťami literárneho sveta. Tá vyberie tie najlepšie tri diela v každej kategórii a na slávnostnom odovzdávaní vyhlási absolútneho víťaza.

Na stránke www.orbispictus.sk budete môcť vybrať príspevok, ktorý sa Vám najviac páčil. Príspevok s najväčším počtom bodov získa Cenu verejnosti.

Prihlasovanie do 7. ročníka súťaže Slovo prebieha od 1. 10. 2021 do 15. 12. 2021.

Máte doma mladý talent?

Viac informácií na stránke www.orbispictus.sk.

Zapoj sa do našej súťaže a možno aj tvoj text prečíta známy slovenský herec či herečka, moderátor či moderátorka. Všetky hercami nahovorené texty nájdeš na facebookovej stránke **facebook.com/literarnasutaz**

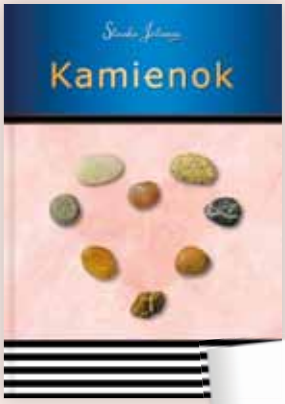

Kamienok

- **S. Jalčová**

Autorkou knižky je absolútna víťazka 4. ročníka literárnej súťaže Slovo, ktorá v čase jej písania bola ešte stredoškoláčkou.

Hľadáme pre vás to najlepšie!

www.e-orbispictus.sk

- Metodiky k vybraným titulom.
- Ukážky častí pracovných zošitov, úlohy, mapy, testy, prezentácie, online semináre.
- Videonahrávky, audionahrávky.
- Bonusové materiály pre učiteľov.
- Doplnkové materiály sú redakčne a odborne posúdené.
- Materiály pre žiakov so ŠVVP k vybraným titulom.

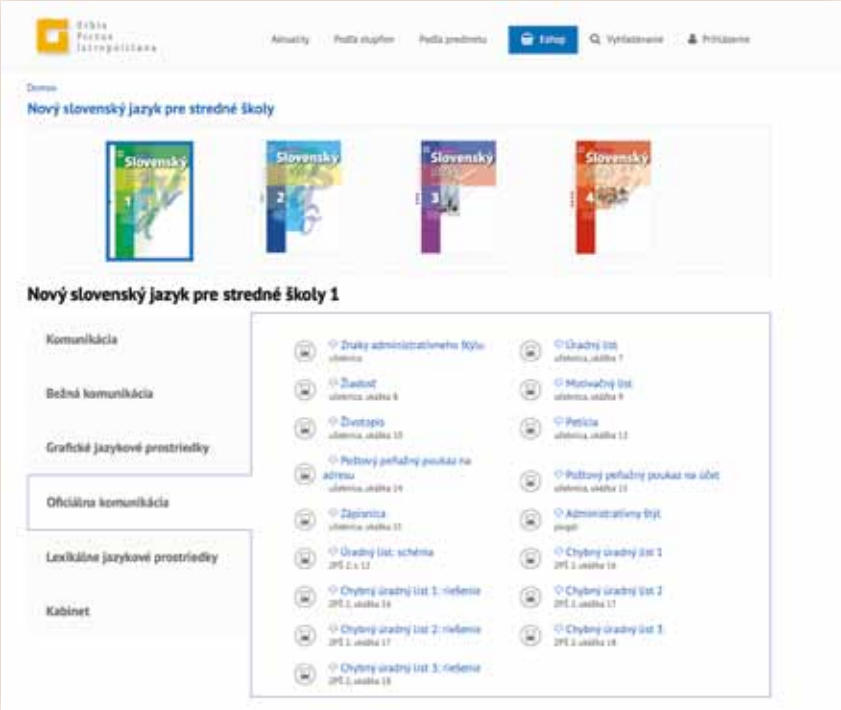

Ešte výhodnejšie v balíčku!

Pripravili sme pre vás výhodný balík, pri ktorom ušetríte ešte viac!

	MATEMATIKA		GEOMETRIA
2. ročník		+	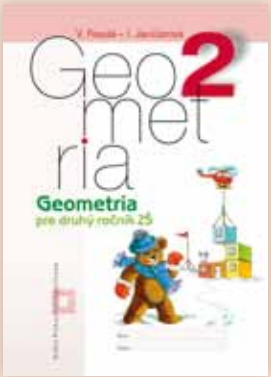
3. ročník		+	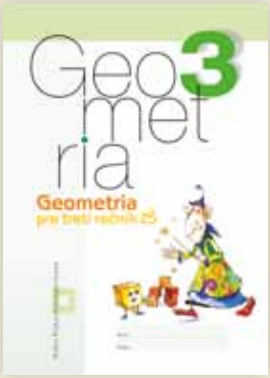
4. ročník	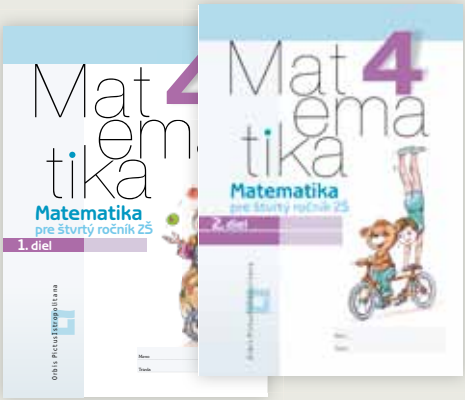	+	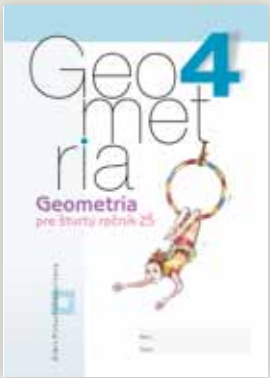

1 kus Matematika, 1. diel, 1 kus Matematika, 2. diel + 1 kus Geometria = 1 balíček

Pripravujeme pre vás!

Čítanie v 1. roč. ZŠ
- K. Štefeková, Z. Takáčová

Metodické poznámky
- L. Virgovičová, Z. Virgovičová–Leetz

NOVÝ Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ
- Z Stankovianska, R. Culková

NOVÝ Slovenský jazyk pre 3. a 4. ročník ZŠ
Rozvíjanie špecifických funkcií žiakov s vývinovými poruchami učenia
- D. Kovárová, A. Kurtulíková

NOVÝ Slovenský jazyk pre 8. a 9. ročník ZŠ
- J. Krajčovičová

Pravopisný semafor 8
- B. Hriňák, D. Mjartanová

Pravopisný semafor pre 2. – 4. ročník ZŠ
- I. Jančiarová

Ťahák NOVÝ Slovenský jazyk pre SŠ
– ľahká cesta k maturite
- M. Caltíková, A. Polakovičová

NOVÝ Slovenský jazyk pre SŠ 4
- M. Caltíková a kol.

Aktuálne informácie o spustení predaja pripravovaných titulov nájdete v našom eshope alebo na našej facebookovej stránke.

Orbis Pictus Istropolitana

Ako objednávať

Internet – www.orbispictus.sk

Výhody objednávania cez internet:

- **objednávate najrýchlejšie a najlacnejšie**
- **ihneď vidíte cenu objednávky**
- **máte prehľad o všetkých získaných bonusoch**
- **potvrdenie objednávky a informácie o nej dostávate priamo do e-mailu**

NAJNIŽŠIE CENY
Objednávajte
do 15. 3.
(1. ročník ZŠ do 15. 5.)
a získate najvýhodnejšiu cenu za tovar!

1. Prihláste sa
Prihláste sa do svojho osobného konta. Ak nie ste zaregistrovaný, vyplňte registračný formulár.

2. Vyberte si tituly
Vyberte si tovar a vložte ho do košíka.
Po kliknutí na ikonu košíka v hornom menu uvidíte prehľad titulov, ktoré ste vložili do nákupného košíka. Výhody ako 10+1 alebo 20+1 či iné vám budú pridelené automaticky.

3. Fakturačné údaje a doručovacia adresa
V ďalšom kroku skontrolujte fakturačné údaje a doručovaciu adresu.

4. Vyberte si spôsob platby
- **internetbanking** vo **VÚB** alebo **TB** – platíte ihneď pri realizovaní objednávky;
- **CardPay** – platíte ihneď pri realizovaní objednávky. Túto formu použite, ak vlastníte platobnú kartu VISA, VISA Electron, MasterCard, Maestro alebo Diners Club;
- **BANKOVÝM PREVODOM ALEBO POŠTOVOU POUKÁŽKOU**

5. Potvrdenie a odoslanie objednávky
V poslednom kroku uvidíte súhrn objednávky a potvrdzovacie tlačidlo.
Ak je všetko v poriadku, kliknite na **[Objednať]**.

Platíte po dodaní tovaru. Faktúru a poštovú poukážku dostanete v balíku spolu s tovarom. Uhradíte ju poštovou poukážkou alebo prevodom na **účet SK95 1100 0000 0026 2102 3669**. Variabilný symbol: **číslo faktúry**.

Teraz všetci spolu v jednom KLUBe!

Ešte výhodnejšie v predpripravených balíčkoch!

Objednávací list

- Nájdete na našej stránke s možnosťou na stiahnutie a vytlačenie.
- Obsahuje bežné ceny a zvýhodnené ceny, platné do 15. 3. (pre 1. ročník ZŠ do 15. 5.).
- **Odporúčame používať nákup prostredníctvom e-shopu.**

Vyplnený Objednávací list môžete poslať:

- **poštou:** Orbis Pictus Istropolitana, Hrachová 34, 821 05 Bratislava
- **e-mailom:** odbyt@orbispictus.sk

V prípade akýchkoľvek otázok nás neváhajte kontaktovať.

DISTRIBÚCIA
– objednávanie, fakturácia, predaj a dodanie tovaru
odbyt@orbispictus.sk
02/48 25 22 10

REDAKCIA
– príprava titulov, obsah titulov, záujem o spoluprácu
redakcia@orbispictus.sk
02/50 10 09 10

LISTÁREŇ
– literárna súťaž Slovo, hovorca
listaren@orbispictus.sk

HELPDESK
– problémy s prihlásením, s e-shopom
helpdesk@orbispictus.sk

Viac informácií na www.orbispictus.sk